

KONGO PREZIDENTAS -- PRIEŠ KOMUNISTUS

ŽINIOS IŠ OKUPTOS LIETUVOS

Pripažino ir atėmė nepriklausomybę

(E) Liepos 12 d. Lietuvoje spaudoje ir per radiją paminėta Lietuvos sutarties su Rusija 41 m. sukaktis, kuria Maskva netik pripažino Vilnių Lietuvai, bet pripažino ir Lietuvos nepriklausomybę. Pagal šiuo metų paminėjimo žodžius, toje 1920 m. liepos 12 d. sutartyje atsispindėjusi ne tik "lenininė nacionalinė politika", bet ir Lietuvos darbo žmonių "ekonominių teisių ir kultūrinių interesų supratimas". Tačiau, matyti, sovietai anuomet nesuprato dar ir kitų Lietuvos teisių — politinių, nes šiais metais jos neminimos. Vis dėlto Lietuvos sovietinė propaganda turėjo pridurti, kad sovietinė vyriausybė anuomet "pripažino Lietuvos nepriklausomybę". Toliau kaltė verčiama Lietuvos buržuazijai, nes ji nesirūpinusi Lietuvos saugumu, kaltinamas ir Želigovskis, užgrobus Vilnių ir sulaužęs Lietuvos-Sovietų sutartį.

Dabar Lietuvoje šaukiama, kad sovietai gynę Lietuvos teises į Vilnių ir pabrėžiama, kad Vilnius neteisėtai buvęs atplėštas: Tai pagrindinė tema ir nė žodeliu, aišku, nedrįstama užsiminti, kad sovietai neteisėtai atplėšė ne vieną miestą, bet visai tautai atėmė nepriklausomybę.

Isipareigojimai; bet... žmonės jų nežino

(E) Lietuvoje isipareigojimai seka isipareigojimus... Sovietų Sąjungos kp centro komiteto plenumas paskelbė nutarimus žemės ūkio srityje, o Lietuvos komunistų partijos ek sekretorius, dar 1940 m. atsiųstas, B. Šarkovas, per "Tiesos" skiltis (163 nr.) sušuko, kad, girdi, tų nutarimų "įkvėpti" Lietuvos kaimo darbo žmonės isipareigojo šiais metais pagaminti mėsos 222 tūkst. tonų, pieno 1 mil. ir 800 tūkst. tonų ir parduoti valstybei mėsos 190,000 tonų ir pieno 750,000 tonų.

Šarkovas grūmoja: "isipareigojai, tai ir tesėk žodį". Tačiau Lietuvos valstiečiai jokių isipareigojimų neprisiėmė, o jiems partija nustatė prievolės ir dabar prievartauja, kad jos būtų pildomos. Šarkovo žodžiais, "daugelis gyvulininkystės darbuotojų nežino savo socialistinių isipareigojimų... Jei jau tokia padėtis, tai ką bekalbėti apie eilinius valstiečius?"

Netvarka kolchozų centruose

(E) Iš Lietuvos pranešama: sparčiai plinta žemės ūkis, kolchozuose, sovchozuose vis daugiau pastatoma įvairių gamybių (gyvulininkystės ir kt.) pastatų. Susidaro vadinami gamybiniai centrai ir jų užstatymas vykdomas pagal išplanavimo projektus, jie numatyti apželdinti. Dabar Vilniaus radijas (liepos 9 d.) turėjo nusiskųsti, kad tikrovėje tie gamybiniai centrai būna apleisti ir nepatrauklios išvaizdos. Apie aplinką iš viso pamirštama.

Dar ne taip esą blogai, jei centruose supa graži gamtos aplinka, tačiau daugelyje kitų centrų viešpatuojanti pasibaisėtina netvarka. Ankstyvo pavasario ir rudens vaizdai ten baisūs: per purvyną vos begalima išvažiuoti, nesą gyvuliams atitvertų pasivaikščioti kiemų, be jokios

tvarkos išmėtomi padargai, išbarstomas mėšlas ir šiukšlės. Esą, per mėšlo smirdančią klampynę negali pravažiuoti joks transportas".

Vasaros metu tarp pastatų esančiame laisvame plote visai niekas nesėjama ir nesodinama, atsiranda įvairios piktžolės. Atsiranda palankiausios sąlygos įvairių ligų sukėlėjams. Šiuo metu dar Lietuvoje esama nemaža kolchozų, kur gyvulininkystės ir kt. ūkiniai pastatai yra atsiradę dar prieš 10 metų.

Vėl kiti kolchozai ir sovchozai įsikūrė buv. stambių dvarų ir ūkių vietovėse, ten aplinka esanti graži, su įspūdingomis kūdromis ir tvenkiniais, bet... naujieji šeimininkai ir čia elgiasi pagal komunistinės netvarkos dėsnius: medžiai neprižiūrimi, vejos išvažinėtos, užterštos, tvenkiniai virtę dvokiančiomis balomis.

Studentai susipažįsta su "laimingais" kolchozais

(E) Vilniaus radijo pranešimu lietuviai studentai šią vasarą yra aktyviai įsijungę į "visuomeninį gyvenimą". Kitaip tariant, verčiami prisidėti prie Lietuvos kaimo komunistinio. Esą, tie studentai, išvykę darbams į kolchozus, ne tik stato ūkinius pastatus, talkininkauja kolchozininkams lauko darbuose, bet ir turi organizuoti vakarus, pagalbą kaimo pirminėms komunistų jaunimo organizacijoms.

Šią vasarą per 600 universitetų studentų praleis laiką komunistinio darbo stovyklose. Komjaunimas įpareigojamas atlikti statybos darbų stovykloms už 350-000 rublių ir čia studentai eina jiems į pagalbą, pastatydami arba bent įpusėdami 6 ūkinius pastatus, dvejus kultūros namus, ligoninę ir mokyklą. Dirbami vasaros metu tie studentai, skelbiama iš Vilniaus, galės susipažinti su "linksmuoju, laiminguoju kolchoziniu kaimu".

Ne tik lietuviški studentai įkinkyti darbams. Pamainose, drauge su vilniečiais, dar atvyko į Lietuvos laukus padirbėti ir Minsko studentai, dar laukiama jaunimo ir iš Moldavijos, Latvijos, ir kitų vietų. Būrys Vilniaus studentų dar dalyvauja ekspedicijose, renka tautosaką ir pan.

Pensininkai Lietuvoje

(E) Prieš penkis metus Sovietų Sąjungai priėmus valstybinį pensijų įstatymą, dabar džiūgaujama, kad tai įrodė didelę partijos ir vyriausybės dėmesį socialiniam aprūpinimui. Išleistas tų įstatymą Lietuvoje pensininkų skaičius pakilęs dvigubai. 1956 m. sausio 1 d. pensijas Lietuvoje yra gavę 51.717 žmonių, o 1961 m. sausio 1 d. pensininkų skaičius padidėjo iki 111,206 žmonių. Senatvės pensininkų skaičius padidėjo nuo 9,250 iki 35,093 žmonių. 1961 metais valstybinėms pensijoms paskirta 32,254,000 rublių naujais pinigais. Minėdamas pensijų įstatymo 5 metų sukaktį, Vilniaus radijas ir spaudoje nežodžiu ne užsiminė apie pensijų dydį, nė apie tai, ar iš kuklių 10-12 rublių pensijos gali žmoniškai pragyventi Lietuvos gyventojas.

Gynbos sekretorius Robert McNamara (dešinėje) ir generolas Lyman Lemnitzer, štabo viršininkų tarybos pirmininkas (viduryje), buvo pašaukti į senato gynbos reikalų pakomitečio posėdį. Jie kalbasi su senatoriu Richard B. Russell, komiteto pirmininku.

KOEGZISTENCIJOS DĖKA KOMUNISTAI PALAIDOSIĄ KAPITALIZMĄ PER 20 M.

Partijos suvažiavime bus priimta Nikitos dogma

MASKVA. — Komunistų partijos centro komitetas išdirbo Nikitos Chruščevo dogmą, paremtą Lenino mokslu, apie taikingą sugyvenimą, kuris privesias komunistų pasaulį pergalės prieš kapitalizmą per ateinančius 20 metų.

Tokie jau esą visuomenės santvarkos vystymo šie dėsni, kad kapitalizmas turės mirti. Jį palaidos socializmas (komunizmas). Šie dėsni ir jų pagreitinimas įgyvendinimas, pasigaujanant Chruščevo užvesta taikingo sugyvenimo politika, bus patvirtinti ateinančiame, 22-me komunistų partijos suvažiavime spalio mėnesį.

Gali būti ir komplikacijų

Sovietų spaudo dabar turi uždavinį šį Nikitos "dėsnį" išpuderinginti savo pavaldiniuose. Gyvenimas po 20 metų vaizduojamas, kaip kokia utopija: nebereiks mokėti už butą, keliavimą, duoną; dirbti reikės 34-30 valandų. Vartojimo prekių bus pilni kampai.

Bet gali būti ir komplikacijų. Centro komiteto dokumente kalbama, kad imperialistai gali paskutiniam pasispardymui sukelti naują pasaulinį karą. Liaudis, kad ir nebeleisiantis imperialistams siautėti, gal būt, turėsiantis apsiginkluoti. Per tai gerėjo gyvenimo metai gali ateiti kiek vėliau. Bet imperializmas būsias vis tiek palaidotas.

JAV — vienintelis kliuvins

Vieninteliu rimtu kliuviniu Kremliui užvaldyti pasaulį lieka Jungtinės Valstybės, prieš kurias centro komitetas atsikreipė, kaip prieš nuožmią kolonialinę ir imperialistinę pajėgą.

"Svarbiausia modernio kolonializmo siena lieka JAV imperializmas. Pagrindinė sąlyga kolonializmo sprendimui yra nepalaukama kova prieš imperializmą. Militarinis imperializmo centras persikėlė iš Anglijos į Ameriką, galinčiausia kapitalistų valstybę ir didžiausią pasaulio išnaudotoją. Amerikos imperializmas, prisidengęs klaidingais laisvės ir demokratijos vėliavomis, iš tikrųjų eina pasaulinio žandarų pareigas, remia reaktionieriškas, diktatūrinės valdžias, supuvusias monarchijas, griebiasi veiksnių prieš demokratines revoliucijas, daro puo-

Katanga viena kalba namie, kita - JAV

Sovietų pagalbą neprašė, tvirtina Tshombės brolis

WASHINGTONAS, D. C. — Thomas Tshombe, Katangos prezidentas Moisés Tshombės brolis, kalbėjo Washingtono korespondentams, kad jo delegacijos svarbiausias tikslas yra išsklaidyti gandus apie Katangos kreipimąsi į Sovietų Sąjungą ekonominės, finansinės ir kultūrinės pagalboms.

Esant prezidentui Tshombei išvažiavus į provinciją gydytis, Katangos vidaus reikalų ministris Godfrud Munungo nustebeino praėjus savaitės pradžioje antikomunistines šalis pareiškimu, kad Katangos valdžia jau gavo Sovietų pasižadėjimą jai padėti. Munungo dar pridėjo, kad netrukus bus pasiųsta į Stanleyville delegacija taikos deryboms su Oriento provincijos valdytoju Antoine Gizenga, Lumumbos įpėdiniu, kurį Sovietai laiko viso Kongo vyriausybės vadu.

Thomas Tshombe, paneigdamas vidaus reikalų ministerio Munungo tvirtinimus, pasakė, kad jis kalba Katangos prezidento, seimo ir tautos vardu.

Tad ar apsimoka kariauti dėl 2 milijonų Berlyno gyventojų, jei dėl jų žūtų 200 milijonų žmonių? klausė ambasadorių Kremliaus diktatoriaus, norėdamas įvairyti anglams baimės ir suskaldyti Vakarų sąjungininkus.

Jis įtikinėjo, kad Sovietų Sąjungai ligi metų pabaigos pasirašys taikos sutartį su Rytų Vokietija. Ir nežūrint priežasčių, dėl kurių Rytų Vokietija paskelbtų ateityje Berlyno blokadą, karas bus neišvengiamas, jei Vakarai bandys blokadą sulaužyti. Sovietai tuoj ateis Rytų Vokietijai į pagalbą.

Apie Rytų ir Vakarų Vokietijos suvienijimą negali būti ir kalbos, pasakojo ambasadoriui diktatoriui. Rytų Vokietija yra ir pasilikęs kaip nepriklausoma valstybė, ir su tuo Vakarų pasaulis turės apsiprasti, kaip su įvykusių faktų.

(Valstybės psekretorius Chester Bowles prieš pora savaitių apklausinėjant televizijos programoje "Meet the Press", pavadinu Vokietijos suvienijimą "fantazija").

Artėjant miesto valdžios rinkimams, skandalai, kyšiai, pinigų išieškojimams darosi aktualia agitacine tema. Miesto valdžia priklauso demokratams, valstybės — respublikonams.

KASAVUBU TARIASI SU TSHOMBE, KAIP PASTOTI KELIĄ Į VALDŽIĄ GIZENGAI

JT pastangos sujungti šalį, naudingos lumumbininkam

LEOPOLDVILLE, Kongas. — Kad ir dideli priešai, bet būdami antikomunistai, Kongo prezidentas Joseph Kasavubu ir atsiskyrusis nuo Kongo Katangos provincijos premjeras ir prezidentas Moise Tshombe sekmdienį atvažiavo į antrojo Kongo (buvusios Prancūzijos kolonijos) sostinę Brazzavillę tartis dėl bendro fronto sudarymo prieš Antoine Gizengą, Lumumbos įpėdinį.

John McCloy parvėš naujienų iš Maskvos

Paaškęs, kokios galimybės dėl nusiginklavimo derybų

MASKVA. — Prez. Kennedy paprašė savo nusiginklavimo reikalų patarėją grįžti iš Maskvos ir išdėstyti, ką jam kalbėjo apie nusiginklavimo konferencijos sušaukimo galimybes Nikita Chruščevas.

McCloy išvažiavo į Maskvą tęsti Washingtone pradėtus pasitarimus apie Rytų-Vakarų nusiginklavimo konferencijos sušaukimą vasaros pabaigoje. Savaitės pabaigoje jis grįžo iš Sočio vasarvietės prie Juodosios jūros, kur turėjo ilgą pasikalbėjimą su pačiu Chruščevu.

Šeštadienį McCloy pasiuntė prezidentui ilgą telegramą, bet jos neužteko, norint išsiaiškinti Kremliaus nusistatymą. Atvažiavus į Washingtoną, jis, gal būt, parvėš šį tą naujo apie Berlyno ginčą. John McCloy, Wall Street bankininkas, yra buvęs gynybos sekretoriaus padėjėjas ir JAV vyriausio įgaliotinio Vakarų Vokietijoje. Dabar jis yra prezidento patarėjas nusiginklavimo reikalais.

221,000 pavainikių

WASHINGTONAS, D. C. — Federalinės sveikatos valdybos surinktomis žiniomis, 1959 metais Amerikoje gimė 4,295,000 vaikų, iš kurių 221,000 buvo pavainikiai, netekęjusių merginų. Tūkstančiui gimusių vaikų teko 55 pavainikai. Paskirsčius pavainikių motinas į amžiaus kategorijas, išėjo, kad daugiausia jų buvo jaunesnės, kaip 15 metų.

Valdyba pastebi, kad nelegalių vaikų statistika nėra pilna. Nemaža gimimų nuslepama, tad pavainikių skaičius ir procentas esąs žymiai didesnis.

A. Sniečkus sovietų delegacijos priešaky

(E) Liepos mėn. vidury Rostocke, Rytų Vokietijoje, įvyko vad. taikos Pabaltijį savaitė. Jos rėmuose įvyko Pabaltijio tautų kultūros šventė, be to Rostocke tuo metu vyko ir ketvirtoji Pabaltijio darbininkų ir profsąjungų narių konferencija. Šioje sąskamų, turėdavo duoti atsakinėjimus pareigūnams 2% nuo užsakymų vertės.

Anksčiau buvo patirta apie Kalėdų dovanas, mokėtąs mokyklų valdybos stovybos inspektoriams. Už tai buvo apkaltinti 30 tarnautojų.

Prez. Kasavubu rėmė Jungtinių Tautų pastangas sukviesti parlamentą, uždarytą prieš metus laiko, tuoj po nepriklausomybės paskelbimo, tikėdamas, kad parlamento nariai pripažins jį ir jo premjerą Joseph Ileo planuojamos konfederacijos vadais.

Katagai parlamentą boikotuojant, komunistų Gizengo atstovai pajėgė sudaryti daugumą ir išsirinkti savo žmones į pirminkus, vicepirminkus bei sekretorius. Tik į senatą pirminkus buvo išrinktas nekomunistas, bet šiaip gana draugišką Gizengai žmogus.

Katanga nusvertų daugumą

Kasavubos premjeras Ileo bet kurią dieną atsistatydins ir prasidės naujos centrinės vyriausybės sudarymas. Kaip dalykai dabar atrodo, Gizenga gali gauti parlamento daugumos pasitikėjimą ir sudaryti naują vyriausybę, kuri niekuo nesiskirtų nuo buvusio premjero (jau nužudytą), Lumumbos prokomunistiškos valdžios.

Jei į parlamentą Tshombe pasiųstų Katangos provincijos atstovus, Gizenga nebegalėtų daugumos sudaryti ir jam kelias į premjerus būtų užkirstas.

Bet tarp šių dviejų antikomunistų, Kasavubos ir Tshombės, viešpatuoja asmeninė neapykanta. Prieš trejetą mėnesių Kasavuba klainstingai areštavo Tshombę, kai jis atvyko į Ekvatorijos provinciją svarstyti federacinę valstybę. Kasavubu buvo nusistatęs Tshombę ikiduoti, apkalbant jį už Lumumbos nužudymą ir atskyrimą nuo centrinės vyriausybės. Jį išgelbėjo Kongo armijos viršininkas gen. Mobutu, kuri Tshombe laiko vieninteliu protingu vyru Leopoldvillės vyriausybėje.

Neturėdamas pasitikėjimo prezidentu Kasavubu, Tshombe pabijavo važiuoti deryboms į jo teritoriją. Dėlto jiedu susitiko antrajame Konge, antrojo pusėj Kongo upės.

Kuba apskundė JAV Saugumo Tarybai

"Roušiasi karui dėl lėktuvų"

HAVANA. — Vietoj atsakymo į JAV reikalavimą grąžinti pagrobtą Eastern linijos keleivinį lėktuvą, Kubos vyriausybė įteikė skundą Saugumo Tarybai. Ji tvirtina, kad Amerika, prisidengdama lėktuvo pagrobimu, telkia karines jėgas užpuolimui prieš Kubą.

Keletas kongreso narių kėlė praeitą savaitę mintį panaudoti prieš Kubą aviaciją ir laivyną, jei ji neatiduotų pagrobtą lėktuvą. Bet vyriausybė tokių žygių, žinoma, nesigriebs.

Iškėlus skundą Saugumo Taryboje, Kuba turės progos įrodinėti, kad Amerika yra konfiskavusi Kubos septynius keleivinius lėktuvus, lakinių ar keleivinių nutūpdytus Amerikos teritorijoje.

Trijų Baltijos Laisvės Komitetų laiškas New York Times

1961 liepos 12 New York Times laidoje, Jūsų įjymūs skiltininkas C. L. Sulzbergeris pasiūlė, kad Jungtinės Valstybės ir Vakarų Galybės mainais už "atnaujintą Berlyno laisvės garantijas" įteisintų "Rusijos prarijimą Baltijos valstybių". Pripažindamas tokių mainų nepopuliarumą tarp "idealistų" amerikiečių, Sulzbergeris juos grindžia "politinio gyvenimo negalastinga realybe" ir faktu, kad toks jau yra "einikas pasaulis".

Jeigu Jungtinės Valstybės tikrai imtų vykdyti Sulzbergerio siūlymą, ko jūs, — mes esame tikri, — nedarys, jos padarytų nemoralų veiksmą su toli einančiais atgarsiais. Nūdienos žiūbūtinė kovoj dėl laisvės išlikimo laisvajam pasauliui vadovaujanti valstybė, kuri atsisaukia į demokratijos principus ir jų moralės mastą, negali be niekur nieko mainikauti kitomis valstybėmis, tiese jos ir tokios "mažos" kaip kad Baltijos valstybės.

Maža to, Mainikavimas Baltijos valstybėmis būtų juo didesnė paikybė, nes neatneštų nei Jungtinėms Valstybėms nei taikos reikalui jokio pelno, o tik sustiprintų sovietų diktatūrą. Netgi jei Sov. Sąjunga ir sutiktų mainais už Baltijos valstybių prarijimą pripažinti duoti naujų vakariniams Berlyniui garantijų, vistiek šios garantijos galėtų būti lengvai atšauktos, kaip kad yra įvykę su ligiolinėmis. Mainikavimas Baltijos valstybėmis būtų žiaurus smūgis ne tik Baltijos, bet ir visų kitų sovietų pavergtų Europos tautų laisvės siekimams. Aišku, tatau suvirtintų sovietines pozicijas šioje Europos dalyje ir tuo būdu sovietiniams ekspansijonistams dovanotė dovanotų apčiuopiamą laimėjimą.

Kaip Sulzbergeriui gerai žinoma, mūsų dekada yra potvynio už "apsisprendimą" ir "tautinę laisvę" dekada; mūsų amžius yra "didelių perspektyvų" amžius. Kodėl tad Sulzbergeris iš šio pasaulio proceso be niekur nieko išjungia Baltijos tautas. Chruščiovo kaip "antikolonistinio čempiono" pozicij šiuo metu juoda dėmė stovi sovietinis kolonizmas Baltijos valstybėse. Ne jau Jungtinių Valstybių galėtų būti interesas tą dėmę sovietiniam diktatoriui nuplauti ir jo skaisių paveikslą pristatyti neutraliesiems, o faktiškai — visam pasauliui?

Sulzbergerio siūlymai keistai sutampa su mainikavimu Teherane. To rezultatas buvo — 100 ml. europiečių tragedija ir sovietų išgalėjimas Europos širdyje. Miunchenas parodė, kad diktatoriai nepaperkami net aukojant jiems ištisas valstybes. Vienintelis Miuncheno "mainų" rezultatas — II Pasaulio karas.

Baltijos žmonės, atsisakydami susitaikyti su sovietiniu režimu ir siekdami laisvės ir nepriklausomybės, šioje globalinės grėsmės laisvei valandoje tikrai atiduoda reikšmingą duoklę laisvei ginti. Todėl laisviesiems žmonėms derėtų šias savo prispaustųjų sąjungininkų pastangas tik paremti. Mainikavimas jais ar durklas jiems į nugarą galutiniam rezultate gali tik pačioms Vakarų Galybėms padaryti žymios žalos.

Estijos Laisvės Komiteto pirm. A. Kall, Latvijos Laisvės Komiteto vardu A. Berzins, Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas.

P. S. Nors laiškas buvo pasiektas liepos 13, lig šiol New Times jo nepaskelbė.

Omahos miesto policininkai James Circo (kairėje) ir Ed Skar grumiasi su Fred Johnson, kuris pradėjo muštis, kai policija bandė jį areštuoti už nebijimą eismo raudonos šviesos.

ARGUS

KAIP LIETUVOJE PRASIDĖJO ANTRASIS PASAULINIS KARAS

Vakarų Vokietijos spaudoje dažnai tenka užtikti straipsnių, liečiančių Lietuvą. Štai žurnalas "Kristall" š. m. gegužės mėn. rašo apie "Barbarų akciją", kurią Hitleris pavadino karą su Sovietų Rusija. Nežinant iškilmingai pasirašyto ir "kraujų sucementuoto" pakto tarp šių grobuoniškų valstybių ir Stalino pataikavimo naciams netrukus jų draugystė suiro, nes abu pėdūs grobikai negalėjo pasidalyti grobiu. Užgrobė Lietuvą, Lenkiją ir kitas buvusias laisvas valstybes, jie šnairavo kitis į kitą ir lankė progos susikibti. Nors Stalinas buvo užsienio diplomatų ir žvalgybos įspėtas, kad Hitleris ruošiasi pulti Rusiją, bet jis iki paskutinės minutės tuo netikėjo.

Ir štai prieš 20 metų, 1941 m. birželio 22 d. gražaus sekmadienio ankstyvą rytą prasidėjo masinis vokiečių kariuomenės žygis prieš nepasiruošusią Sovietų Sąjungą. 600.000 motorizuotų vežimų, 7104 patrankos ir 145 divizijos su trimis milijonais vokiečių karių pradėjo puolimą. Tai įvyko 3:15 val. rytą. Trys oro armados su 2.000 lėktuvų laukė įsakymo pulti.

Šis karas atnešė daug skurdo ir pareikalavo daug aukų iš abiejų pusių. Vokietija buvo suskaldyta, o kai kurios valstybės neteko nepriklausomybės.

Kovos vyko visuose pasieniuose, jų tarpe ir Lietuvos. Vokiečių šiaurinės armijos daliniai puolė be jokio pasiruošimo artilerijos ugnimi. Tyliai peržengiama bolševikų okupuotos Lietuvos siena kiek po trečios valandos ryto. Pirmosios vokiečių pėstininkų bangos pasikėlė iš savo slėptuvių laukuose. Brėkstant iš miškų išlindo šarvuotieji. Trisdešimtosios Slezvigo - Holšteino divizijos vyrai guli į pietus nuo Klaipėdos. Pirmąją puolimo dieną niekas netrukė jų iš jūros. Pionieriai, kapitono Weis'o vadovaujami, prislinko prie vietų užtvary, kurias jie jau kelias dienas prieš tai akylai buvo stebėję. Tyliai, tyliai žirklėmis karpomos vielos. Priešo pusėje niekas nejudė. Bolševikai įsitvirtinę kiek toliau, kalnutoje vietoje. Toliau, greičiau! Kelias jau laisvas. Jau priartėjo prisilenkę prie žemės šeštosios kuopos kariai. Pirmas šūvis. Abu rusų pasienio sargybiniai sustingę žiūrį į atkreiptus į juos vokiečių šautuvų vamzdžius. Pakelia rankas. Toliau. Niūriai stypos iškilę į viršų rusų žvalgybos bokštai atkštumoje, septynišiasdeimt pirmas ir šešiasdešimt septintas. Ten tupi stipriose bunkeruose raudonieji. Vokiečiai visa tai žino. Jų artilerija miške laukia signalo. Staiga pasipilia iš 71 aukštumos rusų kulko-

svaidžių šūviai. Tai pirmieji šūviai tarp Klaipėdos ir Dubyšos. Vokiečių 47 pulko sunkiųjų laubčių baterijos atidengė ugnį. Puolimas vyksta toliau. Weis'o kariai, pasilenkę už pferinių plokščių, puola aukštumas. Rusai sumišę ir nustebę dėl netikėto puolimo. Tai mongoliškas stovybos batalionas, atsiguštas gnyimosi sutvirtinimams įrengti. Mongolai kovoja atkakliai ir fanatiškai. Vokiečių kariai suprato, kad su tais priešais nėra juokų. Jie ne tik drąsūs, bet ir apsiukrūs. Jie greitai šauliai, moka pasislėpti ir klasingai pulti. Kova iš užpakalio — tai pavojingas rusų pėstininkų menas. Parbloktas ir sužeistas rusų lauko sargybinis laukia iki praėina pirmoji vokiečių banga. Tada jis vėl pradeda kovą. Rinkiniai rusų šauliai guli duobėse, apsiginklavę gerais automatiškais šautuvais ir laukia aukų. Šaudė priėjęs, karininkus ir šiaip karius. Vokiečių 122 pėstininkų divizija jau pirmomis kovos valandomis neteko seno puikaus vado, generolo Lancelle. 422 pėstininkų pulko II batalionas taip pat turėjo didelių nuostolių.

Rusų kulkosvaidininkų daliniai, pasislėpę javuose nereagavo į pirmąją puolimo bangą. Kai kapitonas Lohman, nieko nežinodamas, po pietų vedė pirmyn savo batalioną, rusai pasitiko juos smarkia ugnimi. Kapitonas buvo užmuštas, jo adjutantais sunkiai sužeistas. Vi sa vokiečių kuopa turėjo kovoti tris valandas iki iškraptė iš javų rusus ir juos sugaudė. Vokiečiai šaudė į juos iš 3 metrų atstumo ir pagaliau priverė pasiduoti rankinių granatų pagalba.

Klaipėdos krašte puolimą vykdė 294 pėstininkų divizija, generolo Herego vadovaujama. Penkiasdešimt šeštasis šarvuotųjų korpusas buvo Klaipėdos krašto šturms miškuose ir todėl neturėjo vietos platesnio masto operacijoms. Tuo būdu pirmąją puolimą per sieną galėjo būti panaudotos tik aštuntoji šarvuotųjų ir du simtai devyniasdešimtoji pėstininkų divizija. O prasiveržimas per bunkerų linijas gali pasisekti tik tada, jei bus vykdomas labai greitai. Karo operacijų planai buvo numatyti per pirmąją puolimo dieną išveržti apie 80 km. Jei šios plano dalies įvykdymas nebūtų pasisekęs, tai apie labai svarbaus strateginio punkto — Daugpilio — užėmimą nebūtų tekę net nė pagalvoti.

290 pėstininkų divizijos kuopos, keldamos per pasienio upelį, turėjo daug nuostolių. Ypač daug karininkų žuvo nuo rusų pasienio sargybinių kulčių. Tačiau rusų pasienio kariai nepajėgė sulaukyti vokiečių. Priekyje žygiavusi vienuoliktą kuopa pašalinio medžių klūdis pasienio miške ir užėmė svarbią vietovę. Tuo būdu buvo pasiekta Mityva ir sudarytas priekinis. Ir jau veržiasi generolo Brandenbergerio aštuntoji šarvuotųjų divizija...

Kas toliau? Turė būti paimtas Ariogalos viaduktas, o taip pat Daugpilis. Reikia žaibo greittumu persikelti per Daugpily ir taip pat žaibo greittumu paimti Leningradą. Jei tas planas nebūs įvykdytas — karas bus pralaimėtas.

Todėl "Toliau" ir "Pirmyn." Rieda šarvuotieji, žygiuoja pėstininkų virtinės per karštų dulkių debesį...

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSITYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS RAŠTUS

BEVERLY SHORES, IND.

Aplankėme savo senus pažįstamus

Vieną gražų rytą, susitaręs su Povilu Dalen ir J. Strazdu, Povilo mašina išažiavau į Beverly Shores, Ind., praleisti dieną tyrame ore, pasivaikščioti smėlio kopose ir atlankyti savo pažįstamus. Pirmiausia sustojom pas dainininką Algirdą Brazį, bet jo biznio duris radome uždarytas.

Vasarvietė Nida

Neradę Brazio, užėjom pas jo kaimyną P. Kalvaitį, kuris turi gražią vasarvietę "Nida". Radome P. Kalvaitį besidarbuojantį už baro kartu su savo sūnum. Susipažinom. Troškuliui nurašinti užsisakėm gėrimo (degtinės nelaiko) ir pradėjom pokalbį. Pokalbį nutraukdavo užėję pakeleiviai išsigėrę, o kai kurie užkasti. Teko susitikti su pažįstamais vasarotojais iš Chicago. Ponas Kalvaitis draugiškas, mandagus, humoro pilnas, tai buvo smagu pasikalbėti.

N. Zubukiene

Būdami šioje apylinkėje turėjome būtinai atlankyti seną pažįstamą ir seniatą daug veikusių kultūros dūrvėje p. N. Zabukiene. Jiniai mokė moterų chorą, suorganizavo ir veikė keletoj vaikų draugijelių ir daug darbavosi įvairiose organizacijose. Nemažai ji ir dabar dar veikia.

Ponia Zabukiene turi ant pat Michigano ežero kranto motelij ir valgyklą. Vieta graži ir patraukli su aukštais smėlynais apylinki. Įėję į jos valgyklą, radom ją besitrušiančią virtuvėje, o jos dukra patarnavo svečiams. Pasikalbėjome kiek apie praėjusius laikus (mums kalbą nuolat pertraukdavo svečiai). Atsisveikindamas paprasčiau parašyti mano ruošiamai Chicago Lietuvos Istorijai apie savo veiklą. Po to išėjom pasivaikščioti pažečio krantais ir pasigrozėti smėlio kopomis.

Bevaikščiodami užsikome ir pas seną pažįstamą A. Jarušienę-Kaušilaite, kuri praeityje gyveno Northsideje.

Anelė Jarušienė - Kaušilaite gimusi 1886 m. vasario 12 dieną Užpalių miestelyje, Ukmergės aps. Atvažiavo į Ameriką 1910 metais ir apsigyveno Chicagoj. Dirbo siuivyklose, o vakarais ėjo į mokyklą. 1922 m. baigė chiropraktų mokslą ir vertėsi chiropraktija apie 25 metus.

1912 m. ištekejo už Miko Lungvilčiaus, su kuriuo, išgyvenusi keturis metus, persiskyrė. 1926 m. ištekejo už Lion R. Jarusz. Turėjo nusipirkti teatrą, kurį operavo ketverius metus. Taip pat Jarusz užsiėmė pardavinėjimu namų ir žemių. Vadinasi, vertėsi "realestate" bizniu.

1933 metais pasistatė savo vasarvietę, kurią pavadino "Jarusz Vacation Paradise" (Center Av., Beverly Shores, Ind.). Šį rūdėnį manio pasitraukti iš biznio, perleisdama jį savo vyro sūnui ir marčiai, o pati apsigyveni savo name Inverness, Fla. Visus savo senus draugus ir pažįstamus kviečia atsilankyti šią vasarą.

Šia proga turiu priminti, kad p. Jarušienė yra išleidus savo draugės M. Dundulienės teatrališką veikalą "Motinos širdis". Aleksas Ambrose

What's Ahead for America?

If you want to know what's ahead for America, look at the growth of our research and development. Today research is our fastest growing industry — which is important because it feeds and stimulates all the others. In the twenties, American business spent less than \$100 million a year on research and development. This year more than \$12 billion will be spent on research and that figure is expected to double in the 60's. That's another good reason for Confidence in a Growing America.

Send for free booklet, "The Promise of America", Box 340, New York 18, N. Y.

Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

4 1/4%

mokame už santaupas padėtas investavimo sąskaita. Už paprastoj sąskaitoj taikomas pinigus mokame 4%.

Dabar mūsų turtas jau viršija

\$20,000,000.00

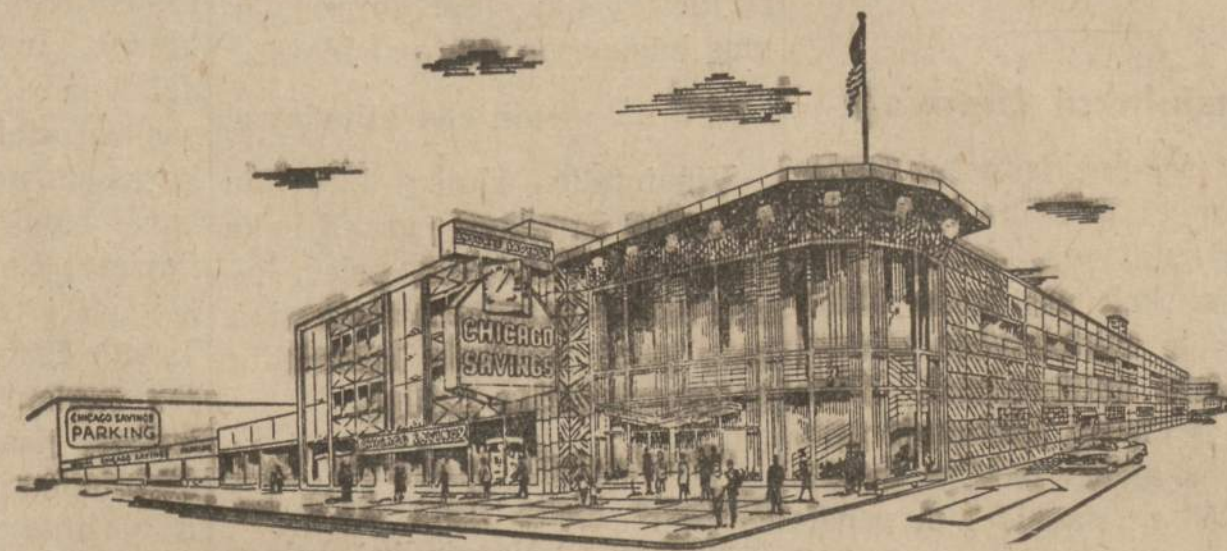
Didžiausioji ir stipriausioji Bridgeporto taupymo įstaiga.

Per 65 metus nuolat mokame aukščiausias dividendus, suderintus su santaupų saugumu.

ALBERT J. AUKERS, Prezidentas

District Savings AND LOAN ASSOCIATION

3430 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8, ILLINOIS • CLIFFSIDE 4-0300
"Free Parking directly behind our office"
NEW OFFICE HOURS: MONDAY and TUESDAY 9 A.M. to 4 P.M. / WEDNESDAY CLOSED
THURSDAY 9 A.M. to 3 P.M. / FRIDAY 9 A.M. to 4 P.M. / SATURDAY 9 A.M. to 3 P.M.

Taupykite ir darykite paskolas Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre, 6230-45 South Western Ave., ketur Chicago Savings Bendrovė teikia pracinamiausias sąlygas paskolų aplikantams ir apdrausto patarnavimo taupytojams per 37 metus. CHICAGO SAVINGS yra vieną iš idomių ir gražiausių įrengtų Taupymo Bendrovių visoje Chicagoje. Taupytojų palogūnė: naujaisi įrenginiai, du dideli kiemai automobiliams (vienan įvažiuojamas iš Western Ave.) ir daug tiemokantių patarnavimų pinigų taupantiems nariams.

KVIECIAME.

Chicago Savings & Loan Ass'n

6245 So. Western Avenue
JOHN PAKEL, Jr. — President

Chicago 36, Illinois

GRovehill 6-7575

JOHN PAKEL, Sr. — Chairman

DEL SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ
Labai dažnai žmonės daro klaidas ir siunčia ne tai, ką reikia siųsti.
Prieš sudarydami siuntinį, pasitarkite su mūsų prityrusiais tarautojais, kurie teisingai patars, ką siųsti ir ko neįsiųsti.
LIETUVIŲ KOMPANIJA
WORLD PARCEL SERVICE
3320 SO. HALSTED ST. CHICAGO 8, ILL. YA 7-0677

4 1/4% DABAR MOKAME
VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS
Indėliai apdrausti iki \$10,000.00
Duodame paskolas už namus nuo vienerių iki dvidešimties metų lengvais mėnesiniais išmokėjimais.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO, ILL.
LAfayette 3-8248
Sekretorius CHARLES ZEKAS
Valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 4:30 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta

1909 1961
Taupyk stipriausioje CHICAGO TAUPYMO BENDROVĖJE
4 1/4% Turtas — \$80,000,000.00
Atsargos Fondas \$7,500,000.00
Dividendas mokamas visoms santaupoms
Justin Mackiewicz, Chairman of the Board
Justin Mackiewicz Jr., President
FREE PARKING
Standard Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32 (Archer Av. at Sacramento) PHONE: VErde 7-1141
VALANDOS: Kasdien, išskyrus šešt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Treč. visai neafidaruota.

Redaguoja: REDAKC. KOLEKTYVAS
Rankraščius siusti: SPORTO PASAULIS
7338 S. Sacramento Ave., Chicago, Ill. arba 2445 S. 14th St., Milwaukee, W.

BR. KETURAKIS

Kokia pabaltiečių vyrų lengv. atl. klasė?

Praeitose tarpvalstybinėse rungtyne mūsų A. Vaupšas, atstovaudams Sov. S-gos rinktinę Maskvoje prieš amerikiečius, šuolyje į tolį žymi 7,74 mtr., kas jam laiduoja geriausią pasekmę visoje Pabaltijo kraštų istorinėje plotnėje ir šiuo rezultatu taip pat atsistoja IV-je v. šiųmetiniame Europos šuolininkų (į tolį) tarpe. Įgoką laiką triušes arti 7,30-7,50 mtr. Vaupšas praeitais metais pralaužė tą sieną (7,62) ir, matyt, laiku suspėjęs atitaisyti klaidas bei sustiprines treniruote, smarkiai artinasi prie pilnų 8 mtr. Pasaulinė, visų laikų garsiųjų rikiuotė, dabar jam atidaro vartus į 60-tį, o tas jau kalba už pašėlusiai puikią pasekmę.

Mūsų metikų klasė

Tvirtai laikosi stipresniųjų tautų tarpe, nors ir kūjo mėtyme neturime nei vieno iškilnesnio. Adolfas Varanauskas praeitame sezone permetė europiečiams užburta 18 mtr. liniją ir gražiu 18,13 nuotoliu pasauliye užima 14 v., o Europoje 11-tą.

18,49 m. turi latvis Viktor Lipsnis, kuris dabar Maskvoje prieš JAV irgi pramėtė 18,11 m., o mūsų Varanauskui ten pat teko 17,78 mtr. Estas Heino Heinaste 17,27, veik priartėjęs 50-ties vartus (42-44), sudaro pabaltiečių trijulę pasaulio rutulininkų šeimoje.

Kūjo metikų, kurie pralįstų per 62 m. tinklą neužtikame visose trijose tautose. Prieš trejetą metų pasirodęs latvis Peteris Varna (60,37) daugiau ne-

beužtikamas. Ši sunki rungtynėse mūsų A. Vaupšas, atstovaudams Sov. S-gos rinktinę Maskvoje prieš amerikiečius, šuolyje į tolį žymi 7,74 mtr., kas jam laiduoja geriausią pasekmę visoje Pabaltijo kraštų istorinėje plotnėje ir šiuo rezultatu taip pat atsistoja IV-je v. šiųmetiniame Europos šuolininkų (į tolį) tarpe. Įgoką laiką triušes arti 7,30-7,50 mtr. Vaupšas praeitais metais pralaužė tą sieną (7,62) ir, matyt, laiku suspėjęs atitaisyti klaidas bei sustiprines treniruote, smarkiai artinasi prie pilnų 8 mtr. Pasaulinė, visų laikų garsiųjų rikiuotė, dabar jam atidaro vartus į 60-tį, o tas jau kalba už pašėlusiai puikią pasekmę.

Niekada lietuviai dar nebuvo priaugę ieties mėtyme į pasaulio klasę, bet štai praeitais metais sublizgėjo mūsų kraštiečiai, kai Alfredas Zablovskis smeigė 78,90 mtr. ir atsistojo 15-ju lentelėje. Čia pajėgusis estas Charles Vallmann stipriai užmetęs virš 80 — 82,26 mtr. eina "nelaiminguoju 13-tu" visoje ietinininkų istorinėje raidoje, o 1960 m. sezone 7-tuoju pasauli, tuo taip pat užsklėsdamas duris ir kitiems, dar nepermetusiems 80-ties fantastiško atstumo. Vallmanniui tuo pat priklauso ir Pabalties tautų garbė ir titulas, pirmajam smeigusiam šį metimą (per 80). Šalia jo pečių tautietis Mart Paama — 79,79 m. sustiprina Estijos prietilti pasaulio tautų eisenoje, nes I-je dešimtyje tik JAV pralenkia Estiją.

Pabaigoje negalime praleisti latvio Zigfrids Graudulis — 75,80. Estai iš seno stiprūs ietinininkų rungtiye, besimokantys iš suomių, išlaiko šią tradiciją ir tuo stiprinasi pasauliniame tautų rungtyniavime.

Diskinininkų sudėtinė, trijų tautų, komanda yra garbingas indėlis sporto klotin, nes kiekvienais metais vis prasivedžia ma per pilną 50-tį mtr. Nors pasaulinė klasė nūdien segasi

Philadelphia miesto mēras Richardson Dilworth (kairėje) susitaikė tikro kažiū koncerto, kai atvyko į mitingą paaiškinti, kodėl jis remia sumanyma, kad tam tikrose vietovėse iš gyventojų būtų kolektojuama \$40 per metus, jei tie gyventojai laikys savo automobilius per naktį gatvėse prie savo namų. Mitingo dalyviai tiek įniršo, jog po mitingo mēra turėjo palydėti policija.

žymeklį 55-57 mtr., kaip vidurkį, vienok pabaltiečiai yra priarietę šiam nuotoliui ir prie geresnių jų sąlygų savuosius atsiekimus 2-3 mtr. pilnai viršytų. Jeigu JAV "kleiderschrank" vyrai, kaip vokiečiai juos vadina dėl plačių pečių ir stambaus ūgio (daugumoje per 100 kgr.) I-je dešimtyje turi net 8 vietas, nustumdama visus kitus kraštus tolimesniai padarsiui, tai reikia suprasti, kaip šiandien yra užmūrytos pasėmių pozicijos ir kiek pastangų reikia kol pralaužiama siena iškilnesniųjų sudaryta.

Vis dėlto mūsų nenuilstamas Algimantas Baltušninkas praeitais metais 55 mtr. atstovams, praeitame sezone tiesė 55,46 mtr. su estu Kaupo Metzuru — 55,70, yra II-ju ir I-ju Pabalty. 20-ta v. estukui ir, berods, 25 mūsiškiui. Toliau seka latvis Otto Grigalka — 54,43 ir jaunasis lietuvis Vytautas Jaras 54,21.

Lietuviai jau turi dvi pasaulinės klasės pozicijas, kur Jaro

asmeny tenka laukti greito 56-57 m. diskinininko. Apgailestautina, kad prieš keletą metų prasimušęs stiprion vieton Anatolijus Pocius — 53,12 m., berods, 1956 m. (mano davi-niais) yra III-ju lietuviu, kurie nusiviedė diską per 52 m. Baltušninkas su senąja, bet tuo metu (1958 m. sezone) itin puikia pasekme — 56,58 metr. dar ir šiandien grupuojasi 16-tuoju pasaulio istorijos tarpe. Žinant, kad B. dar tik 27 m. (1943 m. gimimo), laukiame dar sėkmingesnių laimėjimų, juoba, kad dabar turi "sūnų Jara", kuris traukia netoli Lietuvos rekordo, todėl pats rungtyniavimas, kai vienas antrą nuotolį vėliau vers iš vietų, šimt tikriausiai bus gražiu sezono derliumi.

Niekas iš lietuvių ir latvių neįstengia stipriai pasireikšti dešimtkovoje, bet šaunieji estukai su garsiuoju Uno Palu — 7958 tšk. teškia 7-tą v. pasauli. Jeigu kitą pasaulinės klasės ju tautietį Heino Tiik pridėsim su 7121 tšk., tai mažutei Estijai suspindės galingoji tvirtovė 10-kovinininkų šeimos, nes pirmasis pasaulio rek. irgi Estijos sūnaus buvo atsiektas. Kas atspės ir pasiknis po archyvus ir statistiką, duos pamių, metus ir paskirus duomenis, tam bus nuoširdi padėka už kooperavimą.

Trečiasis estas Rein Aun, Tartu u-to jaunas studiuozas irgi sumetė 6919 tšk. Išskyrus JAV ir Sov. S-gą, Estija su savo tercetu trūškina visas kitas tautas pasaulio dešimtkovoje.

Čia tai tradicija, nes ją lydi tautų mylinčių sūnų kruopšti sporto pasekmių raida. Tai gražiausias pavyzdys ir mūsų krepšininkų bangavimui. Tegul šie pavergtųjų kraštų sportiniai laimėjimai bent kartą būna mums stipresniu akstinu sa-

ŠACHMATAI

Europos pirmenybės. Europos valstybių komandinėse pirmenybėse, vykusiame Oberhausene (V. Vok.) dalyvavo 6 valstybių komandos: Sovietų Sąjungos, Jugoslavijos, Vengrijos, Čekoslovakijos, Vokietijos ir Ispanijos. Buvo sužaista 10 ratų per paskutinę birželio ir pirmutinę liepos savaitę. Susitikimai vyko prie 10 lentų. Sovietų Sąjungos komanda buvo dar iki šiol neregėto stiprumo (pagal lentų tvarką): Dr. M. Botvinkas, pasaulio čempionas; M. Talis, pasaulio eksčempionas; P. Keresas; T. Petrosjanas, šiemetinis Sov. Sąj. čempionas; V. Smyslovas, pasaulio eksčempionas; V. Korčojus, Sov. Sąj. pernykštis čempionas; Geleris; Taimanovas; Polugajevskis; Furmanas; Tolušas ir Bagirovas. Šiokia komanda, žinoma, pajėgia, kaip kad sako šachmatininkai, "nunešti ant sparnų" bet kokią pasaulio rinktinę. Čia rezultatai: 1. Sov. Sąj. — 74½; 2. Jugoslavija — 58½; 3. Vengrija — 58½; 4. Čekoslovakija — 48; 5. Vok. Vok. — 37½; 6. Ispanija — 35½.

Bet vis dėlto įvyko dvi staigmenos: pasaulio meisteris pralaimėjo Vok. Vok. čempionui W. Uncikeriui ir M. Talis — vengrui Portišui. Tuo būdu W. Uncikeris yra vienas iš nedaugelio viso pasaulio šachmatininkų, galinčių pasididžiuoti persvara susitikimuose su Botvinku: iš 4 iš viso tarp juodviečių sužaistų partijų Uncikeris surinko 2½ taško.

Studentų komandinės pirmenybės vyksta Helsinkyje. Neturėdami smulkesnių žinių, galvosios iškrypusioms vagoms lyginti.

Pagarba ten sportuojantiems, o giliausia padėka prasiveržusiems į pasaulinę klasę!

me pranešti tik tiek, kad tuo tarpu pirmąją Sovietų Sąjungos studentų komanda. Jai ant kulnų lipa pernykštis studentų komandų pasaulio meisteris — JAV, nusiuntusios stiprią keturių žaliukų komandą: W. Lombardy, tariamai "studijuojas" teologiją St. Joseph seminarijoje ir be pertraukos žaidžias šachmatais; Weinšteinas ir latviai C. Kalmė ir E. Mednis.

R. Fišerio ir S. Reševskio matėjas. Geriausiai JAV didmeisteriai, jaunutis Robertas (Bobby) Fišeris ir "senis" Samuelis, žaidžiai 16 partijų matėją. Po keturių iki šiol laimėtų partijų padėtis 2:2. Trečiadienį, liepos 26 d., abu išskrido į Los Angeles, kur sužais sekantias 8 partijas. Paskutines keturias partijas juodu žais vėl New Yorke.

Štai kaip vertina juodviečių šansus du Sov. Sąj. "didieji": T. Petrosjanas: matėjas baigsis S. Reševskio pergale santykiu 9½:6½.

P. Keresas: S. Reševskis laimės maždaug santykiu 9:7.

Kaip ten bebūtų, bet pirmųjų keturių partijų rezultatai šių prognozių nepatvirtino.

Dabar ne prognozės, o linkėjimai:

P. Tautvaišas linki sėkmės Bobiukui, pareikšdamas, kad nemėgsta "žmindų". Čia tenka paaiškinti šio "lietuviškai — šachmatinio" termino reikšmę: "žminda" — išimtinai pozicinio stiliaus žaidėjas, gal, kiek baidus, nukreipias visą dėmesį į materialinį pranašumą, nesiekias kombinacijų, nemėgsta pulti, žodžiu, "švininis" žaidėjas, "perėtojas". O mat, Reševskis į senatvę virto "žminda".

Aš asmeniškai linkiu sėkmės "seniui", nors jokių simpatijų (taip pat asmeniškų) jam neturiu. Ir štai kodėl: Bobiukas iki šiol permažai gavo į kailį ir per-

J. MIELIULIO TAPYBOS DARBŲ PARODA

Š. m. rugpiūčio mėn. rengiama Juozo Mielulio tapybos darbų paroda Chicago Lawn Public Library auditorijoje. Adresas: 6122 S. Kedzie Ave. Paroda tęsis visą mėnesį: nuo rugpiūčio 1 d. iki rugpiūčio 31 d. Lankymo valandos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro darbo dienomis ir nuo 9 val. ryto iki 5:30 val. vakaros šeštadieniais.

J. Mielulis yra Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos narys. Tapybą studijavo lietuvių Dailės ir Amatų Mokykloje ir vokiečių meno akademijoje Freiburge. 1953 metais išgijo bakalauro laipsnį James Millikin universitete, Decatur, Ill. 1957 m. baigė I.I.T. — Institute of Design Chicagoje magistro laipsnį. Dabar dėsto menų mokykloje.

Parodą rengia Am. Liet. Dailininkų Sąjunga.

lengvai iškilo, o tai jaunam žmogui neišvengia į naudą. Aš visai nenoriu, kad Reševskis visiškai "sudrapalintų" Bobiuką, bet pastarajam būtų labai sveika praktiškai maždaug santykiu 8½:7½.

A. Zužus

WORRIED ABOUT THE ECONOMY?

If you're one of those people who's concerned about the state of the American economy and what the future holds in store — your best bet is to get the facts.

Write for the free booklet "The Promise of America" to Box 340, New York 18, New York.

Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

How to give your child a gift worth \$100,000 for just 63¢ a day

According to studies by business firms, a college degree helps a youngster earn, on the average, \$100,000 more during his career. You can give this gift to your children by investing just a small amount each day in U.S. Savings Bonds. Here's how:

A high-priced sheepskin for pennies. Suppose your child is 2 years old today. Start now to put just 63¢ a day into U.S. Savings Bonds. When he reaches college age, you'll have invested about \$3,600.

Then cash the Bonds as you need them and you'll get back \$5,000.00 — enough to pay for a good share of his college degree.

Just sign and you're saving. When you join the Payroll Savings Plan at work, you don't see the money so you can't "fritter" it away. You own Bonds guaranteed by Uncle Sam to keep growing in value. And every Bond is a share in a stronger America. Why not start your gift shopping now?

Your Bonds are registered. If they're lost or destroyed, they are replaced free.

You save more than money with

U.S. SAVINGS BONDS

Buy them where you work or bank

For 60 years America's newspapers have published Savings Bonds ads at no cost to the Government. The Treasury Dept. is grateful to the Advertising Council and this newspaper for their patriotic support.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

INVEST IN UNIVEST

Current Dividend Rate
PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

4 1/2% per annum
Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone: HAYmarket 7-3070

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Universal Investment Share Account

Subscription Rates:	
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months. \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.	Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$13.00	metams \$13.00
pusei metų \$7.00	metams \$16.00
trims mėnesiams \$4.00	pusei metų \$8.00
vienam mėnesiui \$1.25	vienam mėnesiui \$1.50
Užsienioose	
metams \$16.00	
pusei metų \$8.00	
vienam mėnesiui \$1.50	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams \$15.00	
pusei metų \$8.00	
trims mėnesiams \$4.00	
vienam mėnesiui \$1.50	
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.	

Diplomatinė ofensyva

Savo liepos 26 dienos kalboje prez. Kennedy tarp kitko pasakė:

“Taikos metu mūsų militarinė laikysena yra pagal tradiciją defensyvi; bet mūsų diplomatinei laikysenai nereikia būti tokiai. Mūsų atsiliepiamas į Berlyno krizę bus ne vien tik militariskas ir neigiamas. Mes ne tik stovėsime tvirtai. Nes mes nenorime pakilti kitiems forumo pasirinkimą bei monopolizavimą ir rūmus diskusijoms. Mes neketiname atsisakyti nuo pareigos žmonijai ieškoti taikingo išsprendimo.”

Kaip matome, prezidento Kennedy politika yra dvišaka. Jisai imasi praktiškų priemonių Jungtinių Valstybių ginkluotoms jėgoms sustiprinti, kad Amerika, drauge su savo sąjungininkais, galėtų efektingai pasipriešinti komunizmo agresijos žygiams Berlyne, vakarinėje Vokietijoje ar kur kitur. Tai yra defensyvi laikysena, turinti tikslą apginti Vakarų pozicijas nuo agresorių.

Bet diplomatinėje srityje prez. Kennedy yra nustatęs ne tik gintis, o ir pulti, priverčiant Maskvą gintis nuo Vakarų atakų. Šitai diplomatinės ofensyvos taktikai Kennedy administracija dabar stengiasi pasirošti.

Jai buvo visiškai nepasirošusi buv. prezidento Eisenhowerio administracija. Tiesa, ir Eisenhoweris yra padaręs vieną kitą sensacingą žestą “taikingam išsprendimui” pasiekti, bet jisai tai darė, tik atsakydamas į veidmainingą Sovietų “taikos” propagandą. Norėdamas pasiekti taiką, jisai bandė “atversti” Chruščiova, jį glostė ir stengėsi padaryti jį savo draugu.

Prievarta ar apsisprendimas?

Diplomatinis mušis tarp Jungtinių Valstybių ir Sovietų Sąjungos neabejotinai įvyks Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos sesijoje, kuri susirinks rugšėjo mėnesį. Jo centre stovės “kolonializmo” klausimas, kurį pernai išskėlė Chruščiovas, reikalaujamas tuojuo paskelbti laisvomis ir nepriklausomomis visas vakarinių valstybių valdžioje esančias tautas ir tautėles; reikalavo, grasino kumščia ir daugė batu stalą.

Šį rudenį tą “kolonializmo” klausimą rengiasi kelti Jungtinės Valstybės, bet pastatyti jį taip, kad kaltinamųjų suole atsidurtų Rusijos diktatoriai ir jų draugai bei satelitai. Debatus laimės ta pusė, kuri gaus daugumos pritarimą tarp 99 tautų atstovų Jungtinėse Tautose.

Didelis jų skaičius nėra susirišęs nei su Vakarų, nei su Rytų bloku. Ir jie daugumoje labai mažai tenusimano apie tai, kas dedasi Europoje. Jie nežino ir nedaug tepaiso,

L. A. ANDERSON

SEPTYNIOS DIENOS TĖVYNĖJE

(Tėsynis)

Aš nuejau pas tetą ir norėjau likti pas jį bent vieną dieną. Bet jį sutiko mane žodžiais: “Kaip tu galėjai išdrįsti ateiti pas mane?” Jį pasišokinio, kad turistai sekami ir kad neseniai vienas iš jų buvo suimtas. Jį kvotė, bet paleido. Aš pasakiau, kad tik aplankysiu mamos kapą ir išvažiuosiu. Teta palydėjo mane į kapines, o paskui į autobusų stotį. Čia pasikartojta pati istorija: vieta atsirado tik tada, kai konduktoriumi buvo įkišta į nagus penkinė.

Aš nustebau, pamąčiusi, kad mano kaimynas autobuse buvo vėl tas pats pilietis kariška uniforma. Jis ėmė mane klausinėti, kodėl aš taip greit grįžtu, iš kur esu. Aš atsakiau. Teta lydėjo mane, ir mudvi kalbėjomes svetima kalba. Pilietis labai atidžiai klausėsi, bet buvo lengva pastebėti, kad negalėjo suprasti nė vieno žodžio.

Išbuvus daug metų laisvoje šalyje, man teko vėl pasinerti į nuolatinės baimės atmosferą. Mano sesuo su savo vyru ir sūnum gyveno ankštame bute. Bet be jų ten pat gyveno dar svetimma moteriškė. Jai būnant namie buvo neįmanoma laisvai kalbėtis. Tik, kai mudvi su sese-

basa jėjo į kambarį. Ji atrodė ligota ir nuvargusi. Paaikėjo, kad ji neturi savo batų. Kaimynė paskolino jai guminius batus. Puspadžiai vos laikėsi, ir sesuo čia pat ėmė juos taisyti. Aš buvau atsivežusi keletą porų šlepečių ir padovanojau jai vieną iš jų. Ji apsvėrkė ir paklausė: “Kada gi aš tau galėsiu atsilyginti?” Žinoma, aš pasakiau, kad tai dovana ir nieko mokėti nereikia.

Atvažiavo taip pat mano pusėsėsė, našlė su dviem mažais vaikais. Karo metu jos vyrą kažkas įskundė, ir vokiečiai jį suaudė. Ir ją kažkas įskundė, teko išsikelti iš savo pirkelės. Buvo priversta dirbti kolūkyje, kur ją mokėjo du rublius ir penkiadesimt kapeikų už visos dienos darbą. Silkių kilogramas kainuoja, kaip minėjau, 15 rublių, tad vargšei kolūkietei tenka dėl jo dirbti visą savaitę — šitoks gyvenimo lygis “socializmo šalyje”. Mano vargšės pusėsėsėsėsėjos buvo patinusios nuo sunkaus darbo ir blogo apavo. Gelžkelio bilietas iš miesto netoli jos kolūkio iki miesto, kur mes susitikome, kainavo 66 rublius (viso apie 160 km.), tad kolūkietei reikia dirbti ištisą mėnesį, norint apmokėti šitokią “kelionę”.

Atvažiavo dar ir kitų giminių, pusbrolis, pusėsėsėsė, sena teta. Aš atvažiavau į Sovietų Sąjungą apsilikęs tris lietpalčius ir prisikrovęs įvairių drabužių du didelius lagaminus. Išdalinau visus tuos daiktus ir grįžau į Švediją tuščiomis.

Į viešbutį reikėjo skambinti kasdien ir praeinėti, kur esi. Į šeštą dieną, atsiveikinus su giminėmis, aš grįžau į viešbutį. Sesuo palydėjo mane. Specialūs autobusai nuvežė turistus ir lydinčiuosius į uosta.

Ten mus pasitiko pasienio sargybiniai. Jie įsakė lydintisiesiems pasitraukti. Įsakymas buvo įvykdytas žaibo greitumu. Dabar jau turistai pradėjo eiti į laivą. Lieptas buvo iš abiejų pusių apverttas. Aš nugarėu, kaip vienas sargybinis pasakė kitam: “Žiūrėk, kad niekas nesūmurkšteltų iš šalies. Jais negalima pasitikėti!”

Mes atsigrįžę žiūrėjome į likusius krante. Mano sesuo verkė. Nė vieno neleido arčiau laivo.

Ir tik tada, kai laivas pajudėjo, mes lengvai atsidusome, pajutę, kad jau negresia joks pavojus.

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
“NAUJIENOSE” — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE
— GARSINKIS IR TU

Aktorė Elizabeth Taylor su savo vyru Eddie Fisher Los Angeles miesto Coconut Grove. Ant aktorės kaklo matosi bandža. Tai paseka operacijos, kurios tikslas buvo pašalinti ankščiau padarytos operacijos randus.

NORI DAUGIAU “KOMUNISTINĖS UGNIES”

Nusiskundžia moksliniu darbu Vilniaus universitete

(E) Vilniaus valst. V. Kapuskos vardo universitete įvykus ataskaitiniam-partiniam susirinkimui, partijos žmonės per Vilniaus “Tiesą” (156 nr.) nusiskundė silpnai vykdomu moksliniu darbu. K. Niunka pastebėjo, kad šiame universitete beveik kas antras žmogus iš profesorių ir dėstytojų tarpo turi mokslinį laipsnį ar vardą. Per pastaruosius mėnesius 19 mokslininkų gavo mokslo kandidatų laipsnius, trys — daktarų ir 11 disertacijų paruoštos apginti. Per metus universiteto mokslininkai išspausdino per 400 monografių, brošiūrų, vadovėlių, mokslinių straipsnių (o kur mokslo veikalai? — E). Esą, kai kurių mokslininkų darbai žinomi ir už Lietuvos ribų, pvz. prof. J. Kubiliaus ir jo mokinių matematikos darbai, prof. P. Norkūno medicinos darbai.

Tačiau... mokslinis darbas, girdi, šiame universitete silpnas. Pagrindinis priekaištas, anot Niunkos, yra tai, kad kai kurios katedros esančios atitrūkusios nuo... gyvenimo. Daugiau priekaištų tenka istorijos-filosofijos, teisės mokslų katedroms. (Pasirodo, menka ir kai kurių kandidatinių disertacijų kokybė, jos daugiau aprašomojo pobūdžio. Daug dirbanti biologijos katedra, paruošta vadovėliai, studentai traukiami į savarankišką mokslinį darbą, bet... Niunkos akimis ir čia negerai, nes dauguma paruoštų darbų skirta tik sistematikai. Studentai turi būti auklėjami komunistiškai — štai pagrindinis partijos reikalavimas ir čia pirmoje eilėje dėmesys kreipiamas į katedrų vedėjus. Ko-

munistai, dalyvavę partiniame susirinkime, pabrėžė: turi būti žinomas kiekvienas studentas, jo pasaulžiūra turi būti aktyviai formuojama, jam skiepijami “kilnius komunistinės visuomenės idealai”.

Komunistinis auklėjimas vykdomas netik studentų, bet ir universiteto personalo tarpe. Savo metu išvalius kai kuriuos universiteto lietuvių literatūros katedras vadovus ir dėstytojus, dabar jau katedros vadovybė esą žymiai pagerėjusi. Atsiradę nauji dėstytojai — komunistai. Svarbiausia, kaip pastebi Niunka, ne tik “žymiai pagerėjusi” paskaitų kokybė, bet ir tų naujų dėstytojų “idėjinis kryptingumas”, kitaip tariant, ne jų mokslo lygis, bet... komunistinė kryptis, jaunimo auklėjimas grynai pagal komunistinius principus. Dar daugiau. Komunistai per “Tiesą” išrado tiesą, kad šalinantis visuomeninio, tai yra komunistinės veiklos darbo, jau... trūkdomas auklėjamas darbas. Taigi, nesi komunistas, neauklėji jaunimo marksistinėje dvasioje, jau gali būti laikomas menku mokslininku, menka nusimanančiu iš viso auklėjimo darbe.

Tegul ryškiau dega mokslo ugnis — šaukia Vilniaus partiečiai, tačiau tai, ką jie turi galvoje, toli gražu nereiškia mokslo. Jei toliau Vilniaus universiteto dėstytojai bus apsaukiami apsilėdusiais “moksline darbe”, arba komunistinio auklėjimo srities ir tą darbą turės vykdyti, tai, suprantama, Vilniaus universiteto mokslinis lygis nyks dar daugiau.

JONAS AUGUSTAITIS

LIETUVOS KLAUSIMAS VIENJAMOJ EUROPOJ

Politinio Europos vienijimo bandymai ir nepasisekimai

16. Europos ūkiškojo apsiungimo pionieriai

Europos ūkiškojo apsiungimo branduolį sudarė trijų Benelux'o (Belgijos, Olandijos ir Luksemburgo) valstybių ūkiškoji unija. 1914 m. gegužės mėn. 5 d. egzistines tų kraštų vyriausybės susitarė palaipsniui įkurti muitų, valiutų ir ūkio uniją. Vėliau, išplėstas protokolas apie įkūrimą Benelux'o unijos 1947 m. kovo mėn. 14 d. buvo patvirtintas 1947 m. spalio mėn. 29 d., o jau 1948 m. sausio mėn. 1 d. buvo įvestas visoms trims valstybėms vienas — bendras muitų tarifas. 1958 metais Benelux'as jėjo nariu į EWG — Bendruomenę.

Nežiūrint kai kurių ūkiškosios politikos skirtumų (Belgijos su Luksemburgu) pramoningai ir labai stipriai apgyventai Belgijai nesudarė didelių ūkiškųjų sunkumų sudaryti su aukštos žemės ūkio produkcijos — Olandija muitų sąjunga. (Tai yra natūralus ūkiškas susitarimas, palengvinąs žemės ūkio prekybą su pramone. Montanunion — plieno ir anglies bendro naudojimo — bendruomenė veikia nuo 1952 m. liepos mėn. 25 dienos, bei Euraton — atomo energijos bendruomenė —

nuo 1958 m. Nenagrinėjant plačiau šio natūralaus Belgijos, Olandijos ir Luksemburgo ūkiškojo patraukimo klausimą, man tenka kiek ilgiau sustoti ties Vak. Vokietija, kaip to vieną iš didžiausių pionierių ne tik EWG Bendruomenės įkūrimo, bet ir toliau nesustojančia kovoti už EWG Bendruomenės išplėtimą ir, bendrai, visos Europos suvienijimą. Iki šių dienų nei vienas Vak. Vokietijos vyriausybės asmenų su svetimaisiais susitikimas, ar tai su de Gaulle, Macmillan, Segni, Kennedy ar kitais — neapsieina be priminimo ar svarstymo Europos vienijimo išplėtimo reikalo.

Nepanagrinėjus todėl kiek plačiau tokios vokiečių akcijos priežasčių, atrodytų, kad EWG Bendruomenės veiklos klausimas ir bendrai Europos vienijimo klausimas būtų nepilnai aptartas.

Atstatant po karo ūkiškai sugriautą Vokietiją (neskaitant Marshall'o plano ir JA Valstybių paramų kreditais ir prekiomis) ir jį priėmus pilnateisiu nariu į ūkiškas organizacijas — GATT, OEEC, UEP (mokėjimo unija), BEI (Europos investicijų bankas), Valiutų Fondą — Vak. Vokietija buvo įjungta į pasaulio ūkiškąjį bendradarbiavimą siekiama muitų tarifų mažinimo bei prekybos liberalizacijos, kuri davė V. Vokietijai nepaprastai gerus ūkiškus rezultatus. Čia dedama lentelė parodo Vak. Vokietijos aukso ir svetimų valiutų (dolerių) augimą — rezultatus užsienio prekybos vystymosi.

Lentelė “A”
Aukso ir svetimų valiutų augimas Vak. Vokietijoje

Gale metų:	Aukso ir deivžiai (milijonais DM)	Aukso (mil. DM)	Aukso ir US valiuta (milijonais dolerių)
1952	4.637	0.587	0.637
1953	8.174	1.367	1.169
1954	10.945	2.628	1.921
1955	12.806	3.683	2.298
1956	17.901	6.275	3.262
1957	23.027	10.671	
1958	26.514	10.962	
1960	31.724	12.256	
1961	30.640	13.231	

(VI. 15 d.)

Ši lentelė parodo aukso ir svetimų valiutų (daugiausia USA dolerių) augimą nuo 1952 metų iki 1960 m. gruodžio mėn. 31 d. (metų galo). Per tą laikotarpį aukso ir svetimoji valiuta iš 4,637 milijonų DM užaugo iki 31,724 milijonų DM. Reikia, per 8 metus padidėjo apie 7 kartus arba vidutiniškai kas metai po 3,37 milijardo DM! Vak. Vokietijos mokėjimo balansas, pradėdamas 1955-tais metais, kas metai duoda po ca. 4 milijardus pelno. Notų padėgimas siekia virš šimto nuosimčių.

Pavyzdžiui: 1960.XII.31. notų apyvartoje (milijon-

nais DM) 20.470; padėgimas (milijonais DM) 31.724. (Padėgimą sudaro aukso ir svetimoji valiuta, iš jų aukso už 12.258 mil. DM.)

1961.II.15. notų apyvartoje 18.534, padėgimas 30.982. (Aukso už 12.447 mil. DM.)

1961.V.15. notų apyvartoje 19.608, padėgimas 30.640. (Aukso už 13.231 mil. DM.)

Šie skaičiai parodo Vak. Vokietijos ūkiškąjį padėtį. Nors valiutos padėgimas bei mokėjimo balanso pozityvumą nėra dar absoliutus tautos turtingumo požymis, tačiau vienas iš esminių, kuris parodo ūkiškojo augimo sveikumą (normalumą) ir, savime, — tautos turtingumą. Visai suprantama, kad, esant tokiai ūkiškai padėčiai, Vak. Vokietija stengiasi kuo greičiausiai eiti prie muitų tarifų mažinimo, prekybos lengvinimo, pramonės gaminiams rinkų išplėtimo Europoje ir užjūriuose, didesnių laisvosios rinkos vienetų sudarymo, tuo lengvinant konkurencijos sąlygas vis besiplečiančiai Vak. Vokietijos pramonei.

1960 m. gegužės mėn. 11 ir 12 dienomis Bruselio EWG Konferencijoje, EWG Komisijos tikimu, EWG Tarybos buvo priimtas muitų nuolaidų pagreitinimas planas, pagal kurį buvo nustatyta 1960 m. liepos mėn. 1 d. ir 1960 m. gruodžio mėn. 31 d. sumažinti muitų tarifus dar po 10% (viso 1961 m. sausio mėn. 1 d. — 30%) pramonės gaminiams ir 5% nuo kontingentuotų žemės ūkio prekių (lietė apie 200 tokių prekių)

ir, be to, pradėti pirmą pritaikintą bendrą pramonės tarifų visų Bendruomenės valstybių prekyboje su trečiomis valstybėmis (pirmą išorio muitų tarifo sulyginimą).

Bonn'os vyriausybė savo posėdžiuose 1960 m. liepos mėn. 21 d., spalio mėn. 9 d. ir 12 d., apsvėrė žemės ūkio gaminių 5% muitų tarifų nuolaidas, Bendruomenės Tarybos nutarimus atmetė. Dėl tokiu Bonn'os vyriausybės nutarimo Briuselyje (EWG Komisijoje ir kitur) kilo nepasitenkinimas bei nusivylimas. Olandija grąsino teismu, nes Bonn'os delegacija dalyvavo gegužės mėn. 10—12 dd. posėdžiuose ir tada neprieštaravo. Prasidėjo vėl naujos derybos — EWG Tarybos konferencijos (gruodžio mėn. 7 ir 17 dd.), kuriose Bonn'os delegacijai pirmininkavo pats Vak. Vokietijos Maitinimo, Žemės ūkio ir Miškų ministeris Schwarz'as, kurį važiuojant į Briuselio konferenciją, kancleris Adenaueris laiške ragino stipriai laikytis ir 5% žemės ūkio muitų tarifų nuolaidų nepriimti: “soll der Kanzler den Minister sufgfordert haben bei den Beratungen in Brüssel hart zu bleiben und unnachgiebig zu verhandeln.” (Frankfurter Allgemeiner Zeitung, Wirtschaftsblatt v. 20.12.1960)

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį

“NAUJIENAS”

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir 1-4 ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. tel.: WALbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-9
Laktai antradieniais ir penktadieniais
Treciad. ir sekmd. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel.: Village 8-6068
1 Madison St., Oak Park, arba
Tel.: PROspect 6-1795
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
Namių tel. OWens 5-0533
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: HEMlock 4-2324
OFISA VALANDOS:
Firmad. ketvirt. ir penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, antradi. nuo 1-5, treč. ir šeštadienį tikrai susitarus.

DR. JONAS G. BYLA-BYLAITIS
Nervų-Smegenų Ligos, Chirurgija
2737 W. 71st STREET
Valandos: tik susitarus skambinant
GR 6-3409.

Ofiso telefonai: Virginia 7-0036
Rezidencijos: BEVERly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akūserija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Sestadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Treciadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIZUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 WEST 71st STREET
Atostogose iki rugpjūčio 20. 61

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treciad. ir sestad. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDens 3-7278

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juška
AKIU LIGU SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus treciadienius ir sestadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD
Ofiso ir būto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7. Treč. ir sestadienį tik 10-12.
Tel. ofiso ir būto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Treciadieniais uždaryta.
Sestadieniais 12-4 val.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepiate skambite KEADze 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-3.
Dalyt. afternoons.
Vakarais: pirmad., antradi., ketvirtadi.
nuo 6-9. Treciadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd Street
Val.: pirmad., ketvirtadi. 1-3 popiet.
antradi. ir penktadi. 5-8 val. vak.

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VEDAUS LIGU SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Sestadi. nuo
9:00-2:00 p. p.
Treciadieniais uždaryta.

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
Rez. telefonai: WALbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija
specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos
2-4 ir 6-8 val. vak.
Sestadieniais 2-5 val. vak.
Treciadieniais ir sekmdieniais už-
daryta. Ligonius priima tik susitarus
telefonu.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERU ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba TR 3-5577
OFISO val.: pirmad. 7-9 val. vakaro,
antradi., treciad. ir penktadi. 6-9 v. v.
sestadieniais 2-4 val. po pietų.

Prancūzų spauda
apie Lietuvą

Pastarųjų mėnesių bėgy apie Lietuvą, jos padėtį, paskirus lietuvius, tremtinių kurybines pastangas rašė šie Prancūzijos laikraščiai: Le Monde, Le Figaro, L'Echo d'Algier, Le colonialisme sovietique, La Croix, Midi Libre, Combat, L'Esprit, Exil et Liberté, France Catholique, France Observateur, Le Soir, Les Lettres Nouvelles, L'Information Artistiques, Preuves, Le Monde et la Vie, Continent, Paris Match ir kt. (E)

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195

Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 nuo 1-8 val. p. p. kasdien, išskyrus treciadienį ir sestadienį.
Tel. ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Sestadieniais 1-4 p. p. Treciad. ir sekmdieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatų, Protezų, Med. Bandžai, Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Sestadieniais 9-1
ORTHOPEDES TECHNICAL LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 SO. CALIFORNIA, YARDS 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (treciad. uždaryta), sestad. 10 ryto iki 2 p. p.

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas-Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir neritotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Ideja netilur - artificialę aki pagal sveiką. Tikrina klausą ir pagelbsti negirdintiems. Praktikuoja 40 metų. Kalba lietuviškai.
4654 So. Ashland Ave., 2ras aukštas
YA 7-6616

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko akinius Kreivias Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir sest. 10-2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - Pilna eprauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
DAUG SVEIKIAU
jausies viešam bute.
Vėsinant, vėdinant ir langus
įstatomi, nešiojami.
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
Frontier 6-1998
Pardavimas - Taisymas,
Sekmd. uždaryta

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. LITUANICA AVENUE
Tel.: FRONTier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO SEIMO VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. AM. 102-7 FM.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. - Sestadienį ir sekmdienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
VAKARŪSKOS: pirmad. 7 v. v. Anglų kalba: nuo antr. iki penkt. 7-7:30 val. vak.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

"NAUJIENAS" SKAITO VISU SROVŲ ŽMONES: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Laikraščiai poniai (maži arkliukai) plačiai išplatinti iš Assispego salos į Chicago, Va. Kiekvienais metais savanoriai ugniagesiai sugrunda poniai ir parduoda juos į Vakarų Vyh. Už gautus pinigus išsilygia gaisrų gesinimo įrankius. Poniai gaudymas ir jų pardavinėjimas iš Vakarų Vyh prasidėjo prieš 60 metų. Kiek žinoma, poniai atsirado saloje prieš kelius šimtmecius. Manoma, kad jie ir tą salą pateko iš vieno skandinavų ispanų laivo.

DETROITO NAUJIENOS

Pilna gyvybės "Dainava" Pralėista proga

Liepos 23 d. "Dainavoje" buvo metinis "kermosius", kažkas panašaus į šv. Onos atlaidus... Kelintą kartą tie "atlaidai" gražiuose Michigano kalneluose rengiami, dr. A. Damušis priminė iškilnių užbaigimo kalbą. O tai esama jau penktąjį kartą! Vadinasi, "Dainava" jau penkerių metų. "Jau" penkerių, ir dar "tik" penkerių, nes kuryba čia dar tik prasidėjusi, bet jau būdu ne neįsėjusi. Be pirmaisiais metais pastatytų trijų didelių pastatų, reikalingiausių jaunimo stovyklavimui, šią vasarą pradėti statyti du mažesni. Tai garažas - sandėlys stovyklos įrankiams sudėti ir pats reikalingiausias pastatas papildinio rajone, kuriame vieną galą užims persirengimo kambariai, dušai, moterų bei vyrų kambariai, o kitame gale bus ruolinė virtuvė su karštomis desertėmis, kava, vaisvandeniai, ledais. Papildinio rajone jau įvesta ir elektros šviesa. Gi kryžkelėje, kur vienas kelias veda į stovyklą, o kitas į papildinį, liepos 16 d. buvo pastatytas Viktoro Veselkos sukurtas lietuviškas koplytkryžis. Katalikų spaudoje jau buvo to kryžiaus nuotraukė, bet jos niekada neparodys šio kūriniu grožio. Jį reikalinga pamatyti pačiam, ir tai gražia, giedrą dieną. Puikūs kūriny! Kol jis stovės, tol žmonės prisimins modernųjį dievdarbį V. Veselką ir kryžiaus mecenatą poniai Agnė Abišalienė.

Nors "Dainavos" savininkai yra Lietuvos Rymo Katalikų Federacija, bet tenka vėl ir vėl pasidžiaugti, jog čia lygiai gerai jaučiasi kiekvienas lietuviškas kalbant lietuviškas. Kartkartėmis kyla kalbos, jog dievečiai žavi šituo lietuvių kūriniu ir norėtų jį, kaip Chicagoje kazimierinių, bet kol "Dainavai" vadovauja dr. Adolfas Damušis, Bronius Polikaitis ir keli kiti lietuviai patriotai, jokios baimės stovyklą prarasti nėra.

Grįžtant prie liepos 23 d. iškilnių. Prasidėjo pamaldomis atvirame ore, gražiamie slėnyje. Pamokslą kryžius ir lietuviškas tema pasakė prel. Jonas Balkūnas. Po to buvo iškilmingai pašventintas mištas kryžius ir publiškai pristatyta jo mecenatė. Po ilgesnės pertrauktos papildinio rajone buvo meninė programa, atletiniai stovyklaujančių mažamečių mergaičių (tėtinių) šokiai, deklamacijos). Gal tūkstantis iškilnių svečių laiką leido labai įvairiai: vieni paisydami visas iškilmes, netgi išklausydami pamokslus ir kalbas, kiti besimaudydami, besivašindami, jaunimas kamtoliškas bevaizdama. O buvo (ir tai nemažai) ir tokių, kurie atsivėžė tikrai stebingus kilimėlius. Juos išskleidus atsiradavo ne tik valgyti, ko širdis geidžia, bet ir konjako... Nerėkia nė sakyti, kad detroitiskiai skaidinimi ir ekstravagancija čia "bytinai" Clevelandą, ir Chicago. Beje, dar prieš ketvirtą valandą užėję smarkus lietus visus ir viską tušlovė ir ėmė visi išvažinėti namolia...

ELZBIETA MOCKUS PRISIMINUS

Elzbieta Mockus, pagal tėvus Sabaliauskaitė (1619 W. Monroe), po ilgos ligos mirė liepos 5 d., sulaukusi 65 metų amžiaus. Ji buvo kilusi iš Panevėžio aps., Lapenų kaime, Amerikioje išgyveno 48 metus. Velionė buvo labai draugiško būdo, nuoširdi moteris. Priklausė Garfield Park lietuvių vyrų ir moterų pašalpos klubui ir SLA 134 kuopai.

Paliko nuliūdę vyras James Mockus, duklė Beatrice, jos vyras Adomas Juozavitas ir anūkas Jimmie. Taip pat daug giminių Lietuvoje ir Amerikoje. Velionė ne tik pati visą laiką reikėsi lietuvių veikloje, bet ir savo dukterį auklėjo lietuviškoje dvasioje. Jos duklė nuo pat jaunystės pradėjo dalyvauti lietuvių organizacijose (daugiatsia chorose). Nuo lietuvių ji ir dabar nepasitraukė, - ji ne tik priklauso SLA 134 kuopai, bet yra to kuopos valdyboje. Kadangi ji ne tik gražiai lietuviškai kalba, o taip pat ir rašo, tai nariai ją išrinko kuopos raštininkės pareigoms.

Velionė Mockus buvo pašarvota 7066 N. Clark st. koplyčioje. Laidotuvės įvyko liepos 8 d. Josephine Miller ir Austin pagiedojo kelis laidotuvėms pritaikytus kūrinius. Pianinui joms akompanavo Gedraitienė. Atsiveikimo kalbą koplyčioje pasakė laidotuvių direktorius P. J. Ridikas. Po jo kalbos didžiulė laidotuvių procesija (susirinko daug giminių, draugų ir pažįstamų) apie 2 val. po pietų pajudėjo ir nufrankė Lietuvos Tautinių Kapinių link.

Kapinėse irgi laukė būrys žmonių. Prie kapo P. J. Ridikas ir vėl pasakė kalbą. Reikštinį širdingą užuojautą velionės vyrui James, dukteriai Beatrice, zeniti ir anūkui. Daugiau jiems stiprybės nugalėti liūdesį ir susidariusią jų gyvenime tuštumą dėl mylimo žmogaus mirties. O Elzbietai tegul bus lengva Amerikos žemėje... -J. J. P.

vertingų daiktų laimėjimai. Daugiau reklamos, rodosi, nereikia, nes labai retai kur pikniko vietoje maudytis tegalima. Norisi tik priminti, kad ALB Radijo transliacijos yra vienas iš skaidrių žiburelių, rodančių, kad lietuvių Detroito dar gyvena. Lankydami šią transliacijų vadovų ruošiamus parengimus, padedame tam lietuvių žiburėliui išvysti. Alfonsas Nakas

Tradicinis LSS 116 kp. rengiamas išvažiavimas į gamtą bus rugpjūčio 20 d. Vieta p. Stanley Navickio ūkis, 32115 West Rd., Flat Rock, Mich. Ji lengvai pasiekiamą ir surandama, važiuojant Expressway US 12-Interstate 94 iki Middle Belt kelio. Šiuom keliu apie 6 mylias į pietus, iki West Road, o pastaruoju dar apie porą mylių į dešinę, į vakarus ir kairėje kelyje puseje randama mišėtu mišėtu pažymėta Navickio sodyba.

Išvažiavimo metu visiems svečiams bus duodami geri pietūs, o po jų bus visoki įvairumai. Pietūs prasidės 2 val. Pietų kaima žema, tokia pat, kokia būdavo jau prieš dešimtį metų, būtent, staugausiems \$1.50, o vaikams 75 centai, taigi pūsė kainos. LSS 116 kp. valdyba į išvažiavimą kviečia visus socialdemokratų bičiulius, be įsitikinimų ir amžiaus skirtumo. Tikisi susilaukti visos eilės įvairių pakraipų visuomenininkų iš Detroito, Windsoro ir keleto svečių net iš tolimesnių Michigano ir Ontario vietovių. Labai pagėdautina, kad išvažiavime dalyvauti norintieji paskambintų telefonu Antanui Sukauskiui, TA 6-5678, arba A. Nakui, WE 4-7128.

ALB Radijo klubo piknikas
Amerikos Lietuvių Balso Radijo klubas ruošiasi didelio masto gegužinei - piknikui rugpjūčio 15 d. Šį kartą vieta yra parinkta nepaprasta, kuria turėtų būti patenkinta visokio skonio publika. Piknikas bus International Cooperative Society parke, prie Shemung ežero. (Važiuoti Grand River Expressway lygiai 5 mylias už Brighton miestelio ir dešinėje puseje yra minima pikniko vieta). Parkas baigiasi smėlietu paplūdimiu ir maldynėmis, tad suvažiuojant piknikautojai galės praleisti visą dieną čia besimaudydami, čia šoki. Bus gera muzika šokiams, o šale eilinių bufeto valgių, bus kepamas ir šašikas. Taipgi bus

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYNIA
GELES VISOMIS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksnumo arba liūdesio valandose
graziusias gelės ir vainikai, antkapų papuošimai ir sezoninės kapams gelės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

LOVEIKIS Telegrama i Viskas Pasaulio Daliai
KVIETKINIKAS
Gelės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71 Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
Trys moderniškos koplyčios
Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKĀ & EVANS
6945 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausis ir Didžiausias Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 = 1742
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

PETRAS P. GURSKIS
718 WEST 18th STREET Phone: SEley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS
4848 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3819 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ALFRED VANCE
1424 SO. 50th AVE., CICERO
Phones: OLYmpic 2-5245 - TOWNhall 3-9687

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2814 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

F & M RADIO
& TELEVISION SERVICE
Authorized
DELCO & MOTOROLA DEALER
Car radio repaired while you wait.
3159 S. Wallace St. CAIumet 5-9833

NEW LIFE DELICATESSEN
Namie gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa.
3146 SO. HALSTED STREET
Victory 2-7666.
Jonas Grinius, savininkas

Siuntinių išsiuntimas
ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$66.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių pasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiųsti įvairių medžiagų ir kitų prekių, vaistų bei maisto produktų iš Anglijos ir iš Danijos. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liūsės suknelių krautuvis, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. A. ir L. Kavaliauskai. (Sk.)

Budriko pertekliaus ISPARAVIMAS sumažintomis kainomis

Dabar Jums proga įsigyti reikalingus reikmenis stebėtinai žemomis kainomis:

- 2 gabalų svečių kambario setai nuo \$88.00
- 2 gabalų Knochler setas, vertės \$400 už \$229.00
- 3 gabalų miegamasis, vertės \$198 už \$88.00
- 4 gabalų miegamasis, vertės \$450 už \$249.00
- 5 dalių Dinetto setai nuo \$37.00
- 7 dalių valgomasis setas \$149.00
- 9 x 12 vilnoniai kilimai \$39.00
- 9 x 12 Linoeum \$4.95
- Televizijos 17 colių, portable \$89.00
- 21 colių kabinetinės televizijos \$99.00
- 21 colių televizijos, radijo ir fonografo kombinacija. \$119.00

REFRIGERATORIAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, GAZ. PEČIAI, ELEKTR. SIURBLIAI — NUPIGINTI.

Didelis pasirinkimas rankinių laikrodžių, šveičiarokos ir amerikoniškos gamybos. Kaina sumažinta. Deimantai ir gintaras už pusę kainos.

BUDRIK FURNITURE
3241 S. Halsted St.
Chicago 8, Ill.
CAIumet 5-7237

Atdara pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 val., sekmadieniais 11—5.

Budriko radio programa sekmadieniais iš stoties WFHC, 1450 kil. nuo 2 iki 2:30 val. po pietų.

JOIN SKYWATCH
CALL CIVIL DEFENSE

Stipruolis ALEKSAS KIGAS rugpiūčio 20 dieną BUČO SODE vykstančiame "NAUJIENŲ" PIKNIKE

kels sunkius svorius. Pavėksle matome Kigą, iškėlusį kitą stipruolį. Prie vėliavos ir mikrofono stovi sportininkas J. Jokubauskas, organizuojąs akrobatikos šventes. Visi tą sekmdienio popietį kviečiami pasikirti "Naujienu" piknikui.

kiekvieno po \$100,000.

O tą bylą ji motyvuoja štai kuo: 1959 m. liepos 23 d. ji ėjo į darbą. Užpakalyje 3950 Lake Shore dr. trobesio, kur ji buvo sandoma kaip tarnaitė, stovėjo du skirtingų skalbyklų sunkvežimiai. Jai einant staiga pajudėjo vienas sunkvežimis ir atsimušė į kitą. Užgautasis sunkvežimis užsiduro ant šaligatvio, prispausdamas Emmons penki doleriai už kiekvieną priedą.

Suvaržomas ir skalbyklų naktinis operavimas. Vadinausi, skalbyklos galės operuoti tik nustatytomis valandomis.

Pieninių streikas pasibaigė

Penktadienio vakare pienui darbininkų streikas pasibaigė, kai unija ir pienui savininkai susitaukė ir sutiko pasirašyti dviem metams naują sutartį.

Šeštadienį pienas jau buvo išvežiojamas ir pristatomas maisto krautuviems.

Legionininkai nutarė nereikalauti didesnių pensijų

Pirmą kartą per paskutinius 22 metus Illinojaus valstybės legiono nariai pasisakė prieš pasiūlymą, kad legionininkams būtų padidintos pensijos. Rezoliucija, reikalaujanti pensijų padidinimo, buvo atmetta 1,590 balsais prieš 738.

Legionininkai taip pat griežtai pasisakė už tai, kad Amerika tvirtai laikytųsi savo nusistatymo Berlyno klausimu ir imtųsi griežtesnės akcijos prieš komunistus.

Legionininkų konvencija buvo laikoma Chicagoje. Prudential trobesio auditorijoje.

Tyrinės paauglius, kurie padegė bedarbi

Teisėjas James J. Geroulis patvirtė, kad būtų padaryti psichiatriniai tyrimai (ištiestas protas) trims paaugliams, kurie skaudžiai apdegino bedarbi Hubert DeWitt, kai tasai parke miegojo ant suolo.

DeWitt atvyko į Chicago darbo ieškoti. Pavargęs nuo vaikščiojimo jis atsigulė parke ant suolo. Paaugliai James Crogan, Richard DeFelice ir Robert Faulk apkrovė DeWitt popieriais ir padegė.

DeWitt labai skaudžiai apdegė ir dabar yra Cook apskrities ligoninėje.

KEISTA BYLA

Myrtle Lee Emmons (6101 Drexel av.) reikalauja \$600,000 iš dviejų skalbyklų, pastato korporacijos, banko, "nežinomo" architekto ir "nežinomo" garažo. Ji užvedė prieš juos visus bylą, reikalaujama iš

kiekvieno po \$100,000.

O tą bylą ji motyvuoja štai kuo: 1959 m. liepos 23 d. ji ėjo į darbą. Užpakalyje 3950 Lake Shore dr. trobesio, kur ji buvo sandoma kaip tarnaitė, stovėjo du skirtingų skalbyklų sunkvežimiai. Jai einant staiga pajudėjo vienas sunkvežimis ir atsimušė į kitą. Užgautasis sunkvežimis užsiduro ant šaligatvio, prispausdamas Emmons penki doleriai už kiekvieną priedą.

Suvaržomas ir skalbyklų naktinis operavimas. Vadinausi, skalbyklos galės operuoti tik nustatytomis valandomis.

Pieninių streikas pasibaigė

Penktadienio vakare pienui darbininkų streikas pasibaigė, kai unija ir pienui savininkai susitaukė ir sutiko pasirašyti dviem metams naują sutartį.

Šeštadienį pienas jau buvo išvežiojamas ir pristatomas maisto krautuviems.

Nebežymės pieno senumo

Chicagoje buvo reikalaujama, kad pardavinėjamas kartoninėse ar stiklinėse bonkose pienas turėtų antspaudo, rodančią to pieno senumą. Iki šiol tad visada būdavo pažymėta diena. Tai buvo miesto reikalavimas. Buvo reikalaujama, kad į Chicago atgabentas pienui turi būti parduodamas 48 valandoms praėjus po pasteurizavimo. Potvarkis, reikalaujantis datuoti pieno senumą bei jo išleidimą po 48 valandų, sudarydavo pienuiems daug be-reikalingų išlaidų (maždaug apie vieną milijoną dolerių per metus), o tuo nieko gero nebūdavo atsiokiama.

Dalykas tokis, kad moderniški šaldytuvai pienui bei pats pienui paruošimas išlaiko pienui, taip sakant, šviežią per dienų dienas. Todėl ir pats datavimas, kad tai šios ar vakarykščios dienos pienui, buvo beprasmiškas. Chicago vis dėlto to

potvarkio laikėsi, nors niekur kitur Illinojaus valstybėje tokiu reikalavimu nebūvo. Nėra reikalavimo ir kitose valstybėse.

Pagaliumi Illinois valstybės le-gislatūra priėmė bilių, kuris draudžia miesto savivaldybėms reikalauti, kad ant pardavinėjamo pienui būtų dedamos datos, menamai rodančios pienui senumą. Gubernatorius Kerner po tuo biliu pasirašė. Tuo būdu menamas pardavinėjamo pienui senumas Chicagoje nebebus žymimas.

UNITED PRESS - NAUJIENU Photo
James E. Webb, JAV erdvės ir aeronautikos agentūros administratorius, paneigė sovietų laikraščio kaltinimą, kad Amerikos Midas yra "šnipinėjimo satelitas". Senato vyriausybės operacijų pakomitečiui Webb pareiškė, kad Midas nėra aprūpintas šnipinėjimo kameromis.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
5 KAMB. MŪRINIS, naujai dekoruotas, gazo šildymas, pilnas rusys, garazas. TR 4-3839.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių
NAMŲ RUOSOS DARBAS
SKOKIE, gyventi vietoje, atskiras kambarys, 5 1/2 dienos, padėti virti. Orchard 4-3320.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
REIKALINGAS VYRAS
TAVERNOS ISVALYMU
ir dirbti prie darbo.
Pastovus darbas.
Kreiptis asmeniškai.
3101 S. Halsted St.

RENTING IN GENERAL
Nuomos
N E M O K A M A I
PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMU
Turime laukiančiųjų sąrašą, greitai patarnavimui skambinti Prospect 8-2233
B E L L - V A R P A S
6455 So. Kedzie Ave.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
BEAUTY SHOP for sale with 4 operators working in. Gross \$42,000 yearly. TA 3-1224.

MISCELLANEOUS
Išvairūs Dalykai
A. ABALL ROOFING CO.

Ištaisu lietaus vandeniu nutekėti vamzdžius, varinius ir lydyto nerūdijamo metalo. Nereikia dažyti. Dengiu naujus stogus, taisyau, nudegutųjų senus. Išvalau ir apcentujuoju kaminius. Dažau iš lauko namus, vandens vamzdžius, karnizus, langus, bokštelius.

Kainos žemiausios, įvertinimas veltui. Esame pilnai aprausti.
Atdari visą laiką.
LA 1-6047 arba RO 2-8778

PAINTERS AND DECORATORS
Maliavotojai ir Popieriuotojai
Pigus ir geras
D A Ž Y M A S
iš lauko ir vidaus
LAfayette 3-4264

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai
GREIT, SAŽINGAI IR GARANTUOTAI įrengia naujus ir perstato senus įvairių rūšių geso, alyvos ir anglių pečių namams apšildyti. Ištaiso boilerius, vandens nutekėjimo rymas ir kt. darbus
VIKDO HEATING CO.,
4444 So. Western Ave.
D. Zukauskas, Virginia 7-3447,
V. Stupoyas, Olympic 2-2017.

HEATING CONTRACTORS
Ištaiso šiltu oru pušiamus pečius, vandens boilerius, oro vėsintuvus, ir skardos darbai (sheet metal works)
JUOZAS ZEMAITIS
ir VICTOR SKADE, ST 8-9272
CICERO HEATING AND SHEET METAL
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill.
Tel. 277-1442. Res. OL 6-0412

potvarkio laikėsi, nors niekur kitur Illinojaus valstybėje tokiu reikalavimu nebūvo. Nėra reikalavimo ir kitose valstybėse.

Pagaliumi Illinois valstybės le-gislatūra priėmė bilių, kuris draudžia miesto savivaldybėms reikalauti, kad ant pardavinėjamo pienui būtų dedamos datos, menamai rodančios pienui senumą. Gubernatorius Kerner po tuo biliu pasirašė. Tuo būdu menamas pardavinėjamo pienui senumas Chicagoje nebebus žymimas.

TRUMP AI
— Marquette Parko Lietuvių Tautinio Ansamblio Sokėjų grupė, vadovaujama mokytojos Aldonos Martienės, pasirodys International Fair parodos programoje š. m. rugpiūčio 2 d., 1:30 val. p.p., McCormick Place, 23 gatvė prie pat Mičigano ežero kranto. Lietuviškoji visuomenė kviečiama kuo daugiau atsilankyti ir solidariai paremti mažųjų lietuvių pastangas kuo geriausiai reprezentuoti paveldėtą lietuviškąją kultūrą.

REAL ESTATE
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuomimais išimtiniais išimtiniais
Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

GRAŽUS, kampinis 60 pėdų sklypas Gage Parke ant biznio gatvės — \$14,800. A. Sirutis.
SVARUS 10 butų po 4 kamb. mūr. \$10,700 met. pajamų. Nebrangus. Dėl smulkesnių informacijų pašaukite P. Pranckevičių.
McKINLEY Pk. 2 butų mūr. namas. Gazo šiluma. Pilnas rusys. 2 mašinių garažas. Geras namas. Kaina \$22,500. J. Levickas.
TAVERNA, likerio krautuvis. Nuomos sutartis neribotam laikui. — \$100,000 metinė apyvarta. Labai gera biznio vieta. Kaina \$10,000. A. Sirutis.
PRIE 71-os ir Hamlin 5 1/2 kamb. 5 metų mūr. Iruoštas rusys. Alum. langai. Apsauga nuo potvynio. 2 auto mūr. garažas. 30 pėdų sklypas. P. Pranckevičius.
\$26,000. MŪR., 2x6 kamb. 1/2 bloko nuo Brighton Pk. lietuvių mokyklos. Alyvos šiluma. 30 pėdų sklypas. P. Pranckevičius.

5 METŲ mūr. 2x5 1/2 ir 4 kamb. Visti butai pilnai apstatyti baldais. \$550 mėn. pajamų. \$47,500. A. Sirutis.
4 KMB. 8 metų mūr. Marquette Pk. Gazo šiluma. Apsauga nuo potvynio. 30 pėdų sklypas. 2 auto garažas. \$19,500. Pranckevičius.
PIGUS!! 5 blokas už Kedzie, netoli 89-os, 11 metų 5 1/2 kamb. (3 mieg.) "ranch" tipo mūr. namas. Gazo šildymas. Garažas. Visi priedai. A. Sirutis.
2x6 PLUS 4 kamb. rūsyje. Marquette Pk. prie lietuvių mokyklos. Labai svarus mūras. Alyvos šiluma. 2 auto mūr. garažas. Dėl smulkesnių informacijų pašaukite P. Pranckevičių.
7 KAMBARIŲ mūr. bungalow Gage Pk. Nauja gazo šiluma. 2 mašinių mūr. garažas. \$19,500. J. Levickas.
TIK \$14,400 — 5 kamb. 13 metų mūr. rezidencija Marquette Pk. 42 pėdų rezidencija Gazo šiluma. Alum. langai. 2 auto garažas. — Pranckevičius.
MODERNIŠKAI įrengtas 6 metų 6 kamb. mūr. bungalow Marquette Pk. 2 mašinių garažas. Dėl smulkesnių informacijų pašaukite J. Levicką.
2x4 1/2 MŪR. 6 METŲ Marquette Pk. Puikiai įrengtas rūsys, rūšij tualetas, dušas, brangūs 1 metų kilimai. 2 šildymo sistemos — gazu, radiant. 2 1/2 auto mūr. garažas. Gražūs dekoratyviniai kėlmeliai. 34 pėdų sklypas. A. Sirutis.
PAJAMŲ NAMAS tik \$18,500. Mūras. 3 butai ir biznio patalpa Bridgeporte. V. Kleiza.

VERTINGAS, kaip naujas, 2 aukštų mūras, 2x5, po 3 mieg. butai. Naujas šildymas, įrengtas rūsys, garažas. \$33,300.
PAJAMŲ BUNGALOW 8 kamb. 2 vonios, 2 auto garažas. \$23,500.
5 KAMB. MŪRAS, moderni vonia, 2 auto garažas. \$18,000.
NAUJAS DEGTŲ PLYTŲ 6 kamb. modernus namas ant platau sklypo. \$27,000.
PUKUS APKALTAS MEDINIS 5 kamb. naujas gazo šildymas, 38 pėdos. \$12,200.
APARTMENTINIS 7 FLATŲ, dideli 5 ir 4 kamb. butai, garažas. \$68,800.
APARTMENTINIS 5 FLATŲ, alyva šildomas, garažas, arti parko. \$56,200.
BUNGALOW, 8 KAMB. MŪRAS, modernus namas, pušų lentų rūsys. \$20,300.
NAUJAS 1 1/2 AUKŠTO MŪRAS, 5 ir 4 kamb. butai, atskiri šildymai. \$35,300.
PĖLNINGA TAVERNA — 2 butai, modernūs įrengimai, parking lotas. \$35,800.

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET.
Visi telefonai: WALbrook 5-6015

BRIGHTON PARKE NAUJAS 2x6 mūras ir garažas, geras bargasas. \$40,500.
BRIGHTON PARKE 3 butų mūras, atskiri šildymai, arti mokykla. \$23,400.
BRIGHTON PARKE 9 kamb. mūro rooming house su baldais. \$25,500.
BRIGHTON PARKE 8 butai po 2 kamb. su baldais — geros pajamos. \$27,000.
BRIDGEPORTE ROOMING HOUSE — visų \$3,000 pajamų. \$15,000.
GAGE PARKE — 12 metų 6 kamb. mūras ir garažas — gražus parkimas. \$19,700.
OAK LAWN 2 metų elegantiška 6 kamb. mūro rezidencija, platus sklypas. \$27,500.
ROSELAND 5 KAMB. MŪRAS, gazo šildymas, garažas. \$14,400.
ROSELAND arti lietuvių naujos bažnyčios didelis 2 butų po 6 kamb. mūras ir garažas, platus sklypas. \$31,000.
KITUR 3 BUTŲ MŪRAS, alyva šildomas, patogi vieta. \$19,500.
KITUR GRAŽUS 1 1/2 AUKŠTO naujas mūras ir garažas. \$26,300.

K. VALDIS REAL ESTATE
2655 W. 69th Street — RE 7-7200 ar RE 7-8534

MARQUETTE PARKO rajone erdvis 2 butų medinis, 6 ir 3 kambariai. Darbo perkėlimas vertia savininką parduoti. Kaina \$17,200. E. Orentas.
5 KAMB. (3 mieg.), mūr., 4 metų senumo, alum. langai, gazo šild., gražioje pietvakarinėje miesto dalyje, pasitvirtinę ir pamatę — įvertinsite. Tik \$20,900.
6 BUTŲ MŪRINIS po 5 kamb., arti 72nd ir Rockwell, savininkas dėl ligos priverstas parduoti, pamatykite, tik \$62,500.
GAGE PARKE, 4—5—3 kamb. mūr., naujai atremontuotas, gazo atskiros šild. sistemos, garažas. \$26,250.
Turime daug kitų gerų pirkinjų: rezidencijų ir apartamentinių namų. Be jokio išpareigojimo skambinkite arba dar geriau atvažiuokite ir pamatykite.

GERA PAJAMŲ NUOSAVYBE,
Clearing apylinkėje, prie 63-čios, dėl ligos turi būti skubiai parduota. Geros statybos mūrinis namas, išnuomotas tavrosio biznis su visais įrengimais, 6 vienetu rooming house ir 2 gražūs butai po 5 kamb. Didelės pajamos, žema pardavimo kaina.
A. NORKUS REAL ESTATE
2405 West 51st St. WA 5-5030

DRAUDIMO AGENTŪRA
PATARNAUJAME VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ
J. Bacevičius
BELL - V A R P A S
REAL ESTATE
General Insurance — Notary Public
6455 So. KEDZIE AVENUE
Prospect 8-2233

PERKAME, parduodame, mainome įvairius dydžio namus visur. Parduodame paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatams.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th St.
Prospect 8-5454

MŪRINIS ant 30 p. loto, 10 metų, netoli Marquette parko, \$16,900.
MŪRINIS 2 butai — 5 ir 6 kamb., Gage parke, garažai, \$20,950.
MŪRINIS naujas, 2x6, Gage parke, 40 p. lotas, \$41,800.
MEDINIS 1 1/2 aukšto (6 ir 5 viršų), 33 p. lotas, rusys, \$13,500.
MŪRINIS 5 metų ant 50 p. loto puošni rezidencija. \$25,900.
MŪRINIS, 3 butai po 4 kamb., prie 44 ir Mozart, bargasas. \$16,900.
MEDINIS 5 kamb., garažas, rūsys, naujas šildymas, M. P., \$12,000.
MŪRINIS 5 metų namas prie 71st ir Mozart — 4 mieg., garažai. Kaina sumažinta iki \$21,500.
MŪRINIS, 2x4 ir butukas rūsy prie 45th ir Talman. \$25,600.

MEDINIS, 3 butai po 4 kamb., pečiai šild., 2-ju auto garažas, geros pajamos, gera vieta, Cicero.
MEDINIS, 3 butai, 5-4-2, centr. šild., garažas, moderniški butai, Brighton Parke, imokėti \$3,500.
MŪRINIS, 1 1/2 aukšto, 3 butai, 2x5 ir 2 kamb., 62nd ir Campbell, našė priversta parduoti.
MŪRINIS, 4 mieg., 2 tualetai, garažas, 62nd ir Talman apylinkėje.
MŪRINIS, 3 butai, \$17,300, Brighton Parke.

MŪRINIS 2x4 ir butukas rūsy prie 45th ir Talman. \$25,600.
MEDINIS 5 kamb., garažas, rūsys, naujas šildymas, M. P., \$12,000.
MŪRINIS 5 metų namas prie 71st ir Mozart — 4 mieg., garažai. Kaina sumažinta iki \$21,500.
MŪRINIS, 2x4 ir butukas rūsy prie 45th ir Talman. \$25,600.

ŠIMAITIS
Realty, Notary Public, Insurance
2737 W. 43rd St. CL 4-2390
4936 W. 15th St., Cicero
OL 6-4980.
\$7,900. 2 BUTŲ, 2x4 kamb., apyl. 30 ir S. Trumbull. Savininkas gyvena Wis. Turi parduoti, pajamų \$120 mėn., tik \$1,500 imokėti. Svoboda. 3739 W. 26. LAfayette 1-7038.

A. KAIRYS R. E.
2517 W. 69th St.
PR 6-0956 arba HE 6-2099
6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

TIK \$4,500 ĮMOKETI
už 3 butų gerą mūrinių Brighton Parke, 2x4 ir 1x3, rūsys ir pastogę, karšto vandens, alyvos šildymas.
NORKUS R. E.
WA 5-5030.